

DRAUGAS
Lietuvių Katalikų Spaudos
Draugas
5534 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintelis tautinis ir tikybinis minties
lietuvių dienraštis pasaulioje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic
Press Society
5534 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily
in America

No. 172 Kaina 5 centai CHICAGO, ILLINOIS, KETVIRTADIENIS, LIEPOS (JULY) 24, 1952 Price 5 cents Vol. XXXVI

UŽSIENIO REIKALAI DEMOKRATŲ PROGRAMOJE

Lietuviškieji pėdsakai Romoje

DR. J. LIAUSA, Roma

Veik visos Europos tautos Romoje turi savo bažnyčias, kunigams auklėti kolegijas, tautines akademijas ar institutus bei kitokias kultūrinės reprezentacines įstaigas. Aplink tas įstaigas buriasi ir didesnės ar mažesnės tautų kolonijos. Neteiko patirti, kad kada nors Romoje būtų buvusi didesnė lietuvių kolonija. Tačiau jokiam kitam mieste nerasime tiek istorinių Lietuvos pėdsakų, kiek jų yra Romoje, nors lietuviai čia ir neturi suminėtų reprezentacinių įstaigų. Lietuvių Kolegijai Romoje vos keli metai suėjo, kitų gi kraštų įstaigos savo amžių šimtmečiais skaičiuoja.

Jau nuo Mindaugo laikų, kai Lietuva pradėjo santykiuoti su krikščioniškąja Vakarų Europa, kurios centras buvo Roma, tu santykių pėdsakai — dokumentai randasi čia Vatikano archyvuose. Ir Vatikano bibliotekoje, taip didelėje ir pavydingiausioje sutvarkytoje, rasi gausiai Lietuvos liečiančios literatūros. Čia rasi didžiulį Theinerio dokumentų rinkinį — Vetera Monumenta Poloniae et Lituaniae, talpinantį daugybę dokumentų nuo Jogailos iki Lietuvos — Lenkijos padoalino; čia rasi stambiausius lenkų istorikų veikalus, kuriuose telpa ir Lietuvos istorija.

Vatikano archyve ir bibliotekoje dirba ir rausiasi įvairiausių kraštų mokslininkai. Labai gaila, kad mūsų šviesus reprezentantas dr. Ivinskis, sukliudytas tokių pareigų, kurioms yra daug pretendentų, turėjo darbą nutraukti. Čia dirba nemažai ir pavergtųjų tautų žmonių, kurie yra išlaikomi emigrantinių kolonijų. Tik čia dabar trūksta lietuvių istorikų. Lietuvių tautos istoriją lenkų ir rusų istorikai per šimtmečius užliejo slavizmo lava, ir reikia daug darbo, kad toji slaviškoji lava būtų nuvalyta ir Lietuva parodyta tikroje šviesoje.

Iš Theinerio dokumentų rinkinio paaiški, kad Lietuvos krikščionių reikalai buvo tiesioginis Ap. Sosto rūpestis, o ne nuopelnas, kurį sau tai prisiskiria. Tame dokumentų rinkinyje atsispindi visos Lietuvos gyvenimas net su visomis smulkmenomis.

Idomus ir neišdildomas pėdsakas — Lietuvos 16 šimtmečio žemėlapis Vatikane. Valstybės Sekretariato rūmuose didžiulio koridoriaus sienose yra viso pasaulio kraštų žemėlapiai. Turint galvoje anų laikų geografinę patirtį, suprantama, Europos valstybės plačiau ir tiksliau pavaizduotos. Žemėlapy nurodyti bažnytinio gyvenimo centrai: katedros, miestai bei pilys. Virš to kio žemėlapy yra dar didokas tam kraštui charakteringas gamtovaizdis. Didžiuliai tuometinės Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos plotai pažymėti stambiu, besidriekiančiu per tuos plotus, užrašu — Lithuania. Virš žemėlapy charakteringas Lietuvos gamtovaizdis. Šie žemėlapiai buvo padaryti pop. Pijaus IV (1559—1565) rūpesčiu ir atnaujinti Gregoriaus XIII (1572—1585) įsakymu.

Radvilos triumfališkas įžengimas į Romą

Vakarinėje Romos dalyje yra gražiausia Piazza del Popolo aikštė, išpuošta augštu obeliskų, statulomis ir keturiomis

bažnyčiomis. Per ją anais laikais iš anapus mūrų per vartus buvo oficialiai atvykstama į Romos miestą. Iš jos vedė tiesios gatvės į Lateraną ir Kvirinalą. Besidomėdamas tos aikštės menu ir jos istorija iliustruotame istoriniame veikle, randu vienintelį spalvotą paveikslą su užrašu: „Ingresso in Roma del duca Radzvil, legato del Re di Polonia al Papa Inocenzo XI, 4 agosto 1680“. Paveikslas pieštas Viviani. Paveiksle aikštėje pilna raitelių margais rūbais, keletas arklių su dengtomis sėdynėmis, nes ir tuomet kopiant per Alpes ilgose kelionėse įeškota patogumų. Tolimų svečių atvykimas, atrodo, buvo lauktas, nes aikštės namų langai ir balkonai papuošti kilimais. Radvilos iškilmingas į miestą įžengimas, atrodo, bus vienas ar ne svarbiausių aikštės istorijos įvykių, nes tik vienas tos rūšies spalvotas paveikslas veikle patalpinas; kiti vaizduoja garsiuosius karnavalus ir panašius vietinius įvykius.

Netoli Frascati, apie trejetą desėtkų kilometrų už Romos, yra sena ir garsi T.T. Jėzuitų Kolegija kilmingųjų jaunimui auklėti. Į tą kolegiją iš Vilniaus buvo atsiųstas grįžęs į katalikus iš protestantizmo Radvilaitis. Čia būdamas jis buvo pakeltas į kardinolus, vėliau buvo Vilniaus ir Krokuvos vyskupu.

Pirmojo pasaulinio karo metu čia studijavo dr. Viskanta. To meto Romos žurnaluose galima rasti jo straipsnių apie atsikuriančią Lietuvą.

Mossadegh grįžta į Persijos valdžią
TEHERANAS, liepos 24. — 50,000 minia vakar Persijos sostinėje reikalavo mirties pasitraukusiam premjerui Qavam. Žemiųjų rūmų vėl nominuotas premjeru Mossadegh atrodė esąs tikrasis Persijos viešpats, nes įvykiai neša jį į diktatoriaus sostą. Fanatiškos minios grąžino jį atgal į valdžią, o Tarptautinio Hagos Tribunolo sprendimas, kad jam nepriklauso Persijos — Anglijos naftos ginčo sprendimas, jo padėtį žymiai sustiprino krašte ir užsienyje.

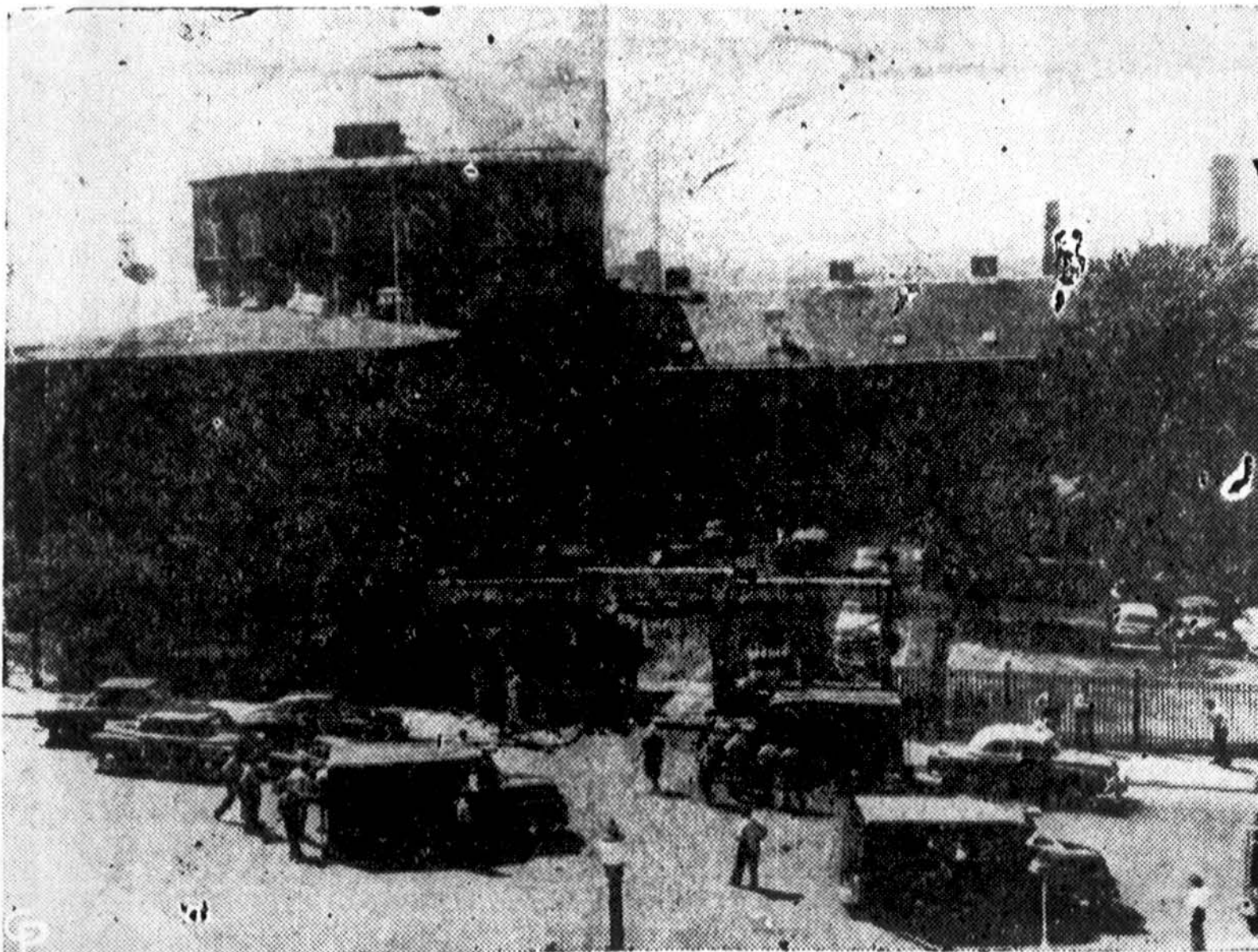
Demonstracijos prieš Qavam stipriai nudažytos neapykanta Amerikai, nes Mossadegh šalininkai skelbia, kad jis buvo Amerikos ir Anglijos, o ne Persijos premjeras.

Minions nuraminti buvo pranešta, kad Qavam areštuotas, tačiau pasisekė jam pabėgti. Vakariečiai betgi mano, kad jis tebėra policijos naguose ir išvežtas iš sostinės. Draugų ar priešų apsaugoje, dar nesą aišku.

Dingusiojo šeima apleidžia Angliją

PARYŽIUS, liepos 23. — Prieš metus dingusio britų diplomato MacLean žmona su vaikais pasitraukė pop. Pijaus IV (1559—1565) rūpesčiu ir atnaujinti Gregoriaus XIII (1572—1585) įsakymu.

SUVAZIAVĖ MALŠINTI KALINIŲ

Massachusetts valstybės kalėjimo Charlestown kalinių grupė užsadarė kalėjimo spaustuveje ir atsikakė grįžti į celes. Sukilimui vedovauja du iš vienučių ištrūkę žmogžudžiai, pasigrobę įkaitais tris kalinių prižiūrėtojus. Čia prie kalėjimo vartų matosi iš Bostono atvykęs policijos dalinys su kilėlių malšintu. (INS)

Virginia, S. Carolina, Louisiana nepasirašė lojalumo pažado

CHICAGO, liepos 24. — Antroji demokratų konvencijos diena buvo moterų diena, gandų diena, Stevensonso diena ir skilimo baimės diena.

Konvencijos plenumas nesprendė nė vieno karšto klausimo: nė mandatų patvirtinimo, nė reguliavimo pakeitimo, nė rinkiminių programos priėmimo — visi ginčai vyko kredencialų ir rezoliucijų komisijose. Kaip kuriuo ginčijamu klausimu laikytis, delegacijos nuolat būrėsi į savo suirinkimus.

Moterų diena

Abudu plenumo posėdžiai buvo užleisti moterų kalboms. Rytinė sesijoje kalbėjo JAV atstovės Luksemburge ir Danijoje, partijos vicepirmininkė ir moterų departamento vadovė, augstą finansų departamento pareigūnė. Vakare atėjo pati didžioji žuvis — Mrs. E. Rooseveltienė, kuriai buvo skirtos ilgiausios, triukšmingiausios ir nuoširdžiausios šios konvencijos ovacijos. Ji kalbėjo apie JT praeitį, dabartį ir ateitį.

Gandų diena

Antradienis buvo ir sensaciniausių gandų diena. Rytinis gandas buvo, kad viceprez. Barkley yra taip įsižeidęs darbininkų unijų vadų pasisakymu prieš jo kandidatūrą, kad nutaręs nė kojos nekelti į konvencijos salę ir tuojau išvyksias į savo Kentucky. Kad Barkley tikrai buvo pilktas, aišku iš jo kandidatūros atsiėmimo komunikato, bet jis konvencijos neapleido ir vakar vakare buvo pakviestas pasakyti kalbą ir atsiimti ovacijas.

Kažkas paleido gandą, kad sen. Russell atsiėmė kandidatūrą ryšium su pietiečių sukilimu prieš konvencijos jiems primestą „lojalumo priesaiką“. Sen. Russell tuojau demontavo gandas, priskirdamas jį paleidimą Kefauver - Harriman machinacijoms.

Trečias įdomiausias gandas liėtė prez. Trumaną — vieni teigė, kad jis staiga atvyks į konvenciją anksčiau, negu buvo numatyta ir ką nors netikėto atveš, kiti teigė, kad Trumanas prezidentiniu kandidatu galop reko-

mendavo gub. Stevensoną. Tuo tarpu nė vienas gandas nepasitvirtino.

Stevensonso diena

Stevensonas antradienį buvo visų kalbų centras. Daugumos valstybių delegacijos aptarė Stevensonso šalininkų pasiūlymus mobilizuoti Stevensoną. Sakoma, kad atstovų skaičiumi Stevensonas dabar yra trečias stiprumu kandidatas po sen. Kefauver ir Russell. Kiek Stevensonui balsų sumedžiota pirmam balsavimui, paaiškės tik balsavimą pradėjus. Teigiama, kad vakar nesnaudė ir Harrimano - Kefauver grupė, kuri sudariusi koaliciją Stevensonui užblokuoti.

Skilimo baimės diena

Šešios pietinės valstybės aiškiai sukilo prieš „lojalumo priesaiką“ ir visą dieną posėdžiauta prirūkytuose kambariuose kaip iš tos kėblos padėties išėiti. Šiauriečiai pataisė „lojalumo“ rezoliuciją ta prasme, kad jos vykdymas negali prieštarauti atskirų valstybių rinkiminių įstatymams ar partijos valstybių konvencijų nuostatomis. Kredencialų komisija nutarė pasiūlyti konvencijai pripažinti mandatų antitrumaninems Texas ir Mississippi delegacijoms. Padaryta nuolaidų ir civilinių teisių programos redakcijoje. Šitomis trimis nuolaidomis norima ir tikimasi išvengti skilimo.

Vakar konvencija suteikė mandatų antitrumaninems Texas ir Mississippi delegacijoms, kurios pasirašė lojalumo rezoliuciją, pakeitė konvencijos reguliaminą ta prasme, kad atstovas ar delegacija, nepasirašė lojalumo rezoliucijos, negali šioje konvencijoje balsuoti. Visi balsavimai praėjo aklamacijos būdu. Po pietų svarstyta ir priimta rinkiminių programa.

Lojalumo rezoliucijos nepasirašė Virginia, S. Carolina ir Louisiana delegacijos.

Vieną komediją baigs vaidinti

BERLYNAS, liepos 23. — R. Vokietijos slaptoji policija areštavo liberalų partijos gen. sekretorių H. Teschner ir surakintą uždarė raudonojo gestapo kalėjime. Partijos slugsniai teigia, kad Teschner kaltinamas šnipinėjės vakarams ir turėjęs neteisėtų valiutinių transakcijų su vakarinėmis valstybėmis — standartiniai kaltinimai visiems bolševikų politiniams priešams.

Prieš du metus areštuotas ir Teschner pirmakūnas, tebelikomas kalėjime be teismo.

R. Vokietijoje ikiol ant popieriaus veikia liberalų ir krikšč. demokratų partijos, nes komunistai vis dar norėjo sudaryti įspūdį, kad vyriausybė remiasi platesniu, negu komunistų partija, pagrindu.

Kalifornijos žemė vis dar virpa

LOS ANGELES, liepos 23. — Kad toks stiprus žemės drebėjimas padarė, palyginti, nei taip didelių nuostolių, tai įvyko todėl, kad drebėjimo centras buvo neapgyventoje Mojave dykumoje. Žemės drebėjimas buvo toks stiprus, kad vietomis net pakeitė kalnų formas ir gal juos net stumtelėjo kiton vieton.

Drebėjimo paliestoje erdvėje periodiškai dar girdimi požeminiai virpėjimai. Seismologistai tai laiko normaliu reiškiniu — žemės masė po supurtymo išsiilgyna ir prisitaiko prie naujos padėties.

Kalendorius

Liepos 24 d.: šv. Kristina. Senovės: Seigis ir Irtas.
Liepos 25 d.: šv. Jokūbas, apaštalas. Senovės: Mangirdas ir Aušra.

Oras Chicagoje

Giedra ir mažiau karšta. Temperatūra apie 80 laipsnių. Saulė teka 5:37, leidžiasi 8:17.

Domėsis Rusijos pavergtų kraštų laisvės atstatymu

CHICAGO, liepos 24. — Demokratų užsienio politikos rinkiminę programą galima charakterizuoti dviem bruožais: sulaukyti komunizmo žygį per pasaulį ir išvengti naujo pasaulio karo.

Gana ilgą dokumentą galima sutraukti į šiuos punktus:

1. Stiprinti Jungtines Tautas.
2. Stiprinti JAV karines pajėgas, tinkamą vietą duodant armijai, aviacijai ir laivynui.
3. Jungti aplink save sąjungininkus ir atvesti MacArthuro - Hooverio doktriną apšėiti be sąjungininkų.
4. Padėti Europai susijungti politiškai ir ekonomiškai.
5. Remti laisvą Vokietiją Vakarų bloke.
6. Remti sovietų imperializmo aukas ir dirbti ta kryptimi, kad Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija, Albanija, Lietuva, Latvija, Estija ir sovietų dominacijom pakliuvsios Azijos tautos atgautų laisvę.
7. Remti Izraelį, padėti arabų valstybėms išvystyti savo ekonominius resursus ir privesti Izraelį ir arabų valstybes prie ginčų išlyginimo derybų keliu.
8. Padėti Indijai ir Pakistanui pagerinti savo gyventojų gyvenimo sąlygas, kad šios dvi valstybės galėtų būti laisvės bastionai Azijoje prieš komunizmo subversyvinę veiklą.
9. Japonija sveikinama kaip sąjungininkas Pacifiko gynybos sistemoje.
10. Tęsti pagalbą Chiang Kai-sheko vyriausybei ir stiprinti Formozą kaip laisvės bastioną.
11. Tęsti geros kaimynystės politiką su Lotynų Amerika.
12. Bandyti priversti pasaulį prie nusiginklavimo.
13. Teikti techniską pagalbą ūkiškai atsilikusiems kraštams.
14. Remti mažas tautas, siekiančias savo teisėtų aspiracijų įvykdymo.
15. Plėsti tarptautinę prekybą.

Agitaciją perkėlė bažnyčion

LONDONAS, liepos 23. — „Raudonasis dekanas“, išdykęs anglikonų bažnyčios Canterbury katedros rektorius, komunistų naudai šakomas kalbas iš komunistų susirinkimų perkėlė į savo katedros sakyklą — perėitą sekmadienį savo klausytojus 40 minučių įtikinėjo, kad JAV lėktuvai mėtė bakterijomis pripildytas bombas Š. Korėjoje ir Kinijoje.

Kariai paėmė Egipto valdžią

Revolucija nukreipta prieš karalių Faruką

KAIRAS, liepos 24. — Politikams nesutariant kaip kraštą valdyti, Egipto kariuomenė vakar paėmė valdžios vairą į savo rankas.

Sam Rayburn, kongreso atstovų rūmų pirmininkas, demokratų konvencijoje vedovaus prezidentinio kandidato rinkimams. (INS)

Sukilimui vadovavo gen. Mohamed Naguib, Palestinos karo herojus. Trumpame pranešime paskelbta, kad kariuomenė nebegali žiūrėti ramiai į politinę korupciją.

Sukilimas padarytas kelioms valandoms praslinkus po to, kai karaliaus pavedamas paša Hilaly sudarė naują vyriausybę. Prieš jį vyriausybė buvo pavesta sudaryti pašai Sirry, kuris betgi tuojau pasitraukė, nes karalius Farukas nenorėjo paskirti gen. Naguib krašto apsaugos ministru. Tas karalius pasipriešinimas ir buvo kariškųjų sukilimo priežastimi. Ką sukilėliai to laiu darys, vakar dar trūko žinių.

VĒLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

- Šiandien demokratų konvencijoje prasidės kandidatų siūlymas. Laukiama ir pirmo balsavimo. Ryt laukiama konvencijos ir prezidentas Trumanas.
- Korėjos paliaubų derybose jokios pažangos — delegacijos sustrenka kelioms minutėms ir vėl išsiskirsto.
- Sąjungininkų aviacija dviem stipriom bangom daugė svarbius komunistų taikinius prie Wonsan uosto rytiniame Š. Korėjos krante. Sutikta stipri priešų priešlėktuvinė artilerija.
- Iš Graikijos Pirėjaus uosto į Neapolį plaukiančiame sovietų prekiniam laive įvyko sukilimas, kurį kapitonas numalšinęs kulkosvaizdžių ugnimi. Dar nežinoma, kiek jūrininkų nužudyta ir kokia sukilimo priežastis.
- Gen. Ridgway inspektuoja Graikijos kariuomenę ir karinius įrengimus Graikijos - Bulgarijos pasienyje. Salonikų gyventojai jam surengė širdingas demonstracijas.
- Atmetas Anglijos angliakasių prašymas pakelti atlyginimą. Anglijos kasyklos yra nacionalizuotos.
- JAV angliakasių bosas J. Lewis pranešė darbdaviams, kad sutartis baigiasi rugsėjo 20 d. ir laikas pradėti derybas dėl naujos sudarymo. Rudenį lauktina ir angliakasių streiko.
- Washingtono valstybės senatorius Magnuson vakar pareiškė demokratų konvencijoje, kad sekantis JAV prezidentas turi būti demokratas, liberalas ir ne generolas (bakstelėjimas respublikonams už Eisenhauerio pasikinkymą).

ATEITININKŲ GYVENIMO

Raštus siųsti: Kun. Jon. Petrėnas, 11005 So. Homan Ave., Chicago 43, Ill. Telef. CE 3-9340

IDĖJINIS DRAUGIŠKUMAS

ALFA SUSINSKAS

Draugysčių yra įvairių, nes motyvai, kuriais draugystės užsimiega, yra įvairūs ir skirtingi. Šį kartą apie idėjinę draugystę bei idėjinį draugiškumą.

Bendros idėjos ir bendri idealai žmones suveda idėjinę draugystę, iš kurios jau kyla idėjinis draugiškumas.

Zmonėms, siekiantiems tų pačių idealų bei turintiems tas pačias bendras idėjas, idėjinę draugystę bei idėjinį draugiškumą yra būtini.

Bendros idėjos žmones į bendrą vieningą siekį, į bendrą kovą, į bendrą džiaugsmą laimėjus ir į bendrą liūdesį, į bendrą skausmą nepasisekus ar pralaimėjus. Gt idėjinę draugystę su savo idėjinio draugiškumu yra dvasinė gyvybė, kuria idėjos bei idealai laikosi žmonėse.

Bendros idėjos neilgai teištaliko tarp žmonių, jei idėjos draugai savo nedraugiškumu vienas kitam pasidaro antipatimi, skirtingi ir net visai svetimi.

Bendros idėjos žmogus normaliai visada yra artimas, savas. Bet jei tos pačios idėjos žmonės nebetenka tarpusavio draugiškumo, tai neretai jie pasidaro dideli priešai vienas kitam.

Idėjos vardu negalima išnaudoti savo draugų! O idėjinis vieninčių išnaudojimas vis dėlto neretas reiškinys organizaciniame idėjiname gyvenime... Idėjinis draugų išnaudojimas yra vienas iš šlykščiausių išnaudojimų. Kai toje pačioje organizacijoje susidaro "ponų" ir "tarnų" kadrai, kai tie keli organizaciniai idėjiniai "ponai" visą jiems priklausomą darbą ant savo idėjinio "tarnų" suverčia, sau veikimo grietinėlę bei garbę pasilikdami, aišku, idėjinis draugiškumas tada nyksta, ir jo vietoje atsiranda nepasitenkinimai, murmėjimai ir net neapykanta. Ir kas čia rezultate nukentė? Gi tos idėjos, dėl kurių ir sueita draugė!

O kai veikėjas, skutumai bei apgavystėmis machinuoamas, iš savo draugų prakaito sau namelius pasistato ar dvarėlį pasirūpina, tada apie idėjinį draugiškumą kitų atžvilgiu nebetenka nė kalbėti! Jis šlykštus veidmainys!

Jei siekiamieji idealai ir tie patys būna, tačiau jų sekėjai, idealistai tarp savęs kaip žmonės visada skiriasi. Taigi, jei vieni kuo nors žemina kitus savo idėjos draugus, — tai ir čia jau nebėra idėjinio draugiškumo. Tarp tos pačios idėjos žmonių neturi būti išrinktųjų, proteguojamųjų ir atmestųjų, paniekintųjų... Idėjinio draugų išrūšiavimas yra akcijos stabdys, o neretai ir organizacinė mirtis! Juk kiekvienai idėjai yra reikalingi ne kurios nors vienos rūšies žmonės, o visoki. Paniekimas, pavydus nevertinimas bei piktas pažeminimas, einas iš savo idėjos draugų, visada yra skaudžiausias, dažniausiai turis liūdną ir net lemtiną pasėkmį!

Idėjinį draugiškumą ardančių veiksmų yra ir daugiau, pvz. pavydas, nesveikas garbės siekimas, perdėta ambicija, aisturų nevaldymas ir tt.

Jei ir kilnios idėjos žmonės neparodo tikro tarpusavio draug

GUBERNATORIUS KALBASI SU MERGAITĖMIS

Adlai Stevenson, Illinois gubernatorius, kalbasi su keturiomis mergaitėmis iš Oklahomo.

rius „dabar gi Venezuelos lietuvių kapelionas, yra senas ateitininkų bičiulis, uoliai dalyvavęs Jurbarko gimnaz. at-kų veikime. Šiemet jis švenčia 20 metų kunigystės ir 25 m. spaudos darbo sukaktis. Apie jubiliatą rašo Antanas Diržys: Kun. Antanas Sabaliauskas — Sukaktininkas: „Tėvų Kelias“, nr. 6 (34).

Dr. Izidorius Kaunas, at-kas sendraugis, iš Vokietijos su šeima nusidangino į kengurų žemę — Australiją. Naujoje šalyje, sakosi, jau ir istorinę savo barzdėlę nusikirpęs. Laišku sveikina At-kų skyriaus redakciją ir trumpai charakterizuoja „naujosios tėvynės“ žmones: „Krašte yra nemaža visokių žuikių ir apgavikų, todėl trūksta pasitikėjimo. Australai, kaip mūsų žemaičiai, tik tada pradeda žmogumi pasitikėti, kai jie jį geriau pažįsta... Parašykite, ką išrinksite JAV prezidentu. Mūsų australai norėtų prezidentu to iš demokratų... Na, o kaip jūs galvojate, ponai politikieriai?

Baltimorės at-kai buvo išvykę į Philadelphia, kur liepos 20 d. įvyko to miesto at-kų išvažiavimas. N. Bogutaitė

Bronius Zumeris, buvęs Freiburg i. Br. at-kų draugovės narys, šiuo metu gyvena 12 Green St., Milsons Point, N. S. W., Sydney, Australia. Jis uoliai reiškiaviet vietos lietuvių kultūriniam — visuomeniniam gyvenime, bendradarbiauja net kitų kraštų liet. spaudoje. Ilgoką jo straipsnį „Orientališkasis pasaulis“ spausdina Venezuelos liet. laikraštis „Tėvų Kelias“. Tėv. Antanas Sabaliauskas, salezietis, buv. Indijos misijonieris

MIELUOSIUS IDEJOS DRAUGUS
Veroniką Bulvičienę ir Jurgį Sklierį, sukūrusius ateitininkišką šeimą, nuširdžiai sveikina Chicago At-kų Sendraugio Valdyba

PRADĖK TAUPYTI PAS . . .
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4038 Archer Avenue Chicago 32, Ill
Telefonas: Lafayette 3-6719
KIEKVIENA SĄSKAITA APDRAUSTA IKI \$10,000.00
MOKAME 3% DIVIDENTŲ
AUGUST SALDUKAS, Sekretorius

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!
MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F. S. L. I. C.

PATIKSLINIMAS
Praeitą savaitę stovyklos reportaže įvyko nemaloni klaida. Informacinių žinių trūkumui nebuvo paminėta Laimutė Iešmanaitė, Clevelando kuopos, literatūros žinojimo konkurse laimėjusi pirmą vietą ir Viktorija Remeikytė, Clevelando kuopos, dainų žinojimo konkurse laimėjusi pirmą vietą jaunių grupėje. Deklamavime jaunių grupėje pirmą vietą laimėjo D. Striugaitė, Clevelandas. L. S.

VISKO UZTEKINAI — TUOJAUS PRISTATOM!
Baldus, šaldytuvus, pečius, skalbiamas mašinas, lovas, matracus, kilimus, radio, televizijos setus, vaikučiams baldus. Zemos kainos, lengvi išmokėjimai. Turime didelį pasirinkimą Mes Pagaminame Baldus ir Pagal Jūsų Užsakymą.
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.
Lietuvių Krautuvė
2310 W. ROOSEVELT RD., Tel. SE 3-4711
Atidara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais iki 9:30 Uždaryta sekmadieniais

One World Insurance Agency
VIENTELĖ LIETUVIŠKA ISTAIGA SOUTH SIDEJE, KURI PATARNAUJA VISOKIŲ RŪSIŲ APDRAUDOSE!
Mes atstovaujame atsakingais apdraudus kompanijoms, todėl kiekvienas mūsų klientas visados apsaugotas, jei kam įvyksta kokia nelaimė.
FIRE—AUTOMOBILE—LIABILITIES—PREVENTION IR ACCIDENTS.
6322 SOUTH WESTERN AVE. Telef. Prospect 6-5162
Agentūra yra CHAS. P. KAL priežiūroje

DAUGIAU UŽ JŪSŲ TAUPOMUS PINIGUS!
3% — Mūsų bendras pelnas mokamas du kartu
— July ir January mėnesiuose.
Duodame ilgalaikes paskolas lengvais išmokėjimais
Kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki \$10,000
Brighton Savings & Loan Assn.
4071 Archer Avenue, West of California Avenue
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
FIRMAD. ANTRAD. PENKTAD. IR ŠEŠTAD. 9:00 ryte iki 4:30 p.p.
TREČIAD. 9:00 ryte iki 12:00 val. dieng.
KETVIRTAD. 9:00 ryte iki 8:00 val. vakare.

CAMP DE SALES in the Irish Hills of S. Michigan
Didžiausia Katalikiška Stovykla Berniukams Vidurvakarinėse Valstybėse. 200 mylių nuo Chicago.
Septynių kunigų ir 50 klierikų rūpestingoje priežiūroje.
Įvairūs sportai ir rankdarbiai. Rastų namai. 200 akrų prie VINEYARD LAKE
RASYKITE:
Camp De Sales, Brooklyn, Michigan
Kaina — \$40 į savaitę
Vietų yra rezervavimui tikrai nuo liepos 27 d. iki rugp. 9 d.
Patarėjas berniukus palydės N.Y.C. traukiniais iš ir į Chicago

UNESCO susidomėjo radijo mokykla
Kolumbijos tolinių sričių švietimui daug nusipelnė kun. J. Salcedo, pradėjęs per radiją mokyti ir šviesti žmones. Jo rūpesniu buvo paskleista 280 radijo priimtuvų į nutolusias gyvenvietes ir susidarė nemaža radijo mokinių grupė. Dabar jis planuoja paskleisti 5,000 naujų radijo priimtuvų. Jo švietimo darbu susidomėjo UNESCO įstaiga ir pasikvietė jį į Washingtoną norėdama gauti daugiau informacijų apie jo pastangas.

DR. ANTONAS ALEKNA (ALEKNAVIGIUS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p.p. Išskyrus ketvirtadi. ir sekmadi.

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
VAL: trečiad. ir šeštad., pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 popiet. 7—9 vakare

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
VAL: (išskyrus šeštadi. ir sekmadi.) Nuo 1 iki 4 v. p.p.; 7—9 v.v. Šeštad. pirmą tik pagal susitarimą. Rezid.: 10838 So. Wabash Ave.

DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Ave.
Kampus Archer California Ave. VAL: 2—4 ir 6—9 p.p. Išskyrus sekmadienius.

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(Kampus Halsted ir 35-tos gatv.)
VAL: 1—4 ir 6:30—8:30 p.p. Kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.
Rez. 3247 S. EMERALD AVE.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (LIETUVIŠKAS)
2500 West 63rd Street
VAL: kasdien nuo 9—4 p.p. ir 7:30 iki 9 vak. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 S. 49th St., Cicero
Uždaryta nuo liepos 20 iki rugp. 3 d. Krepšius pas Dr. Lipski, LA 1-4316 ir CR 7-3815, arba Dr. Danilevičių, WA 8-3060 ir CO 4-1187.

DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN and SURGEON (LIETUVIŠKAS)
3925 West 59th Street
VAL: 2—4 popiet. 6:30—8:30 vak. Trečiad. pagal sutartį.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL: Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadienį tik susitarus.

DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd Street
(Kampus 68 ir Artesian)
VAL: 2—4 p. p. ir nuo 6—8 v. vak. Treč. ir šešt. 2—4 p. p. Sekm. užd. Nuo liep. 12 d. iki rugp. 18 d. šeštad. uždaryta

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell
Tel. Pullman 5-8277
VALANDOS: pagal susitarimą

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st St. (prie California Ave.)
LIGONIUS PRIMA: kasdien nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v. v. šeštad. nuo 2 iki 4 v. treč.—pagal susitarimą
Susitarimui skamb. GRO. 6-1321
Jei neatšaukta Vincennes 6-3900

DR. A. NARBUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2216 W. 24th St.
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu
Yards 7-9778

DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
VAL: kasdien nuo 2:00 iki 8:00 v. trečiad. ir sekmadi. tik susitarus

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrinamas akių, prietaisų akinius, keičia stiklus ir rėmus.
1701 S. Damen Ave. Chicago, Ill. Šaukite — YA 7-7381
Pirmą vakarais 6 iki 9, šeštad. 10 ryto iki 4; trečiad. ir sekmadi. tik susitarus

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(antras aukštas)
OFISO VAL: Nuo 10 iki 12 v. ryto, nuo 2 iki 4 v. p.p.; nuo 7 iki 8:30 v.v. Sekmadi. nuo 10 iki 12 v. diena.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofise Tel. RELIANCE 5-4410
Rezid. telef. GROVEHILL 6-0617
Valandos: 1-3 P. M. — 6-8 P. M.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL: nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmadi. tik pagal sutartį
Tel: Ofiso YA 7-4787, rez. PH 6-1930
Jei neatšaukta viešmėnė telefonai šaukite: Midway 3-0001

DR. V. P. TUMŠONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
6255 South Western Avenue
VAL: kasdien 2—4 p.p. ir 6—8 vak. šeštad. 2—4 p.p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val: 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak. Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL: nuo 2 iki 4 p.p.; 6 iki 8 vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL: 11 v. r. iki 3 p.p.; 6—9 v.v.

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtis
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivias Akis
Ištaišo
Ofisas ir akinų dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12; šeštad. 10—3 p.p.

DR. J. J. SMETANA, JR.
OPTOMETRISTAS
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VAL: pirmad. antradi. ketvirtadi. penktadi. 9:30—12; 1:30—5 v.v. trečiadi. uždaryta, šeštadi. 9:30 iki 12; 1:30 iki 5 val. vak.
CAnal 6-0523. Platt Bldg.
Telefonas OLYMPIC 2-4276

Ar moterys turi tiek pat proto, kaip vyrai, to aš negaliu išspręsti, bet pas jas tikrai mažiau yra kvailysčių. — Seume

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

4534 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois
Under the Act of March 3, 1879

SUBSCRIPTION RATES			
Member of the Catholic Press Ass'n	\$8.00 per year outside of Chicago		
Published daily, except Sundays	\$9.00 per year in Chicago & Cicero		
Lithuanian Catholic Press Society	\$8.00 per year in Canada		
	Foreign \$11.00 per year		
PRENUMERATA:	Metams	3 mėn.	1 mēn.
Chicago ir Cicero	\$9.00	\$27.75	\$1.25
Kitų JAV ir Kanadoje	\$8.00	\$24.00	\$1.00
Užsienyje	\$11.00	\$33.00	\$1.35

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudojtu straipsnių neaugs. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūniamos gavus prašymą.

Koks skirtumas tarp Stalino ir Tito režimo?

Prieš kiek laiko per radiją buvo girdimas Jugoslavijos diktatoriaus Tito balsas. Jisai norėdamas gauti daugiau paramos iš Jungtinių Valstijų, bandė įtikinti amerikiečius, kad jo kontroliuojamame krašte viskas yra tvarkoje. Jisai padavė ir "motyvus", kurie privertė jį atsikirti nuo Sovietų Sąjungos ir vi-so Kominformo. Tito kalbėjo:

"Mes žinome, kad kalėjimai ir koncentracijos stovyklos Kominformo kraštuose auga. Mes žinome, kad tose stovyklose žmonės yra žudomi. Mes taip pat žinome, kad žmonėms masiniai naikinti tose stovyklose jie naudoja tuos pačius metodus, kuriuos savo laiku naudojo fašistai Vokietijoje. Todėl mes klausiamo: kurie yra kaltininkai?"

Siems Tito žodžiams labai tinka pasakėčia: puodas katilą vanoja, bet abu juodi.

Kaip visiems gerai žinoma, diktatorius Tito nei kiek nėra pasitaisęs. Jis tebėra aršus komunistas. Demokratinės santvarkos dėsniams jam nėra žinomi. Valdžia, kurios priešakyje jisai stovi, yra totalistinė, žiauri ir kruvina. Ji yra lygiai tokia, kaip ir Sovietų Sąjungos ir jos satelitų režimai. Ji labai skaudžiai persekioja religiją, palaiko vergų darbo stovyklas, nusavina žmonių privatinę nuosavybę, atima piliečiams teisę pasirinkti tokią valdžios santvarką, kokios jų daugumas norėtų, pravedant teisėtus rinkimus. Katalikų Bažnyčios pri-matas arkiv. Stepinas ir dabar tebe laikomas namų arešte.

Be kitko, Tito puolė tuos, kurie jo režimu nepatenkinti. Jie esą "reakcionierių liekanos". Nors jie ir labai atkakūs, bet savo tikslo nepasiekė. "Mes padarytume klaidą nuoduodami esą kurčiais ir leidami jiems sąkyti, ką jie nori. Mes turime prieš juos kovoti ir nurodyti pavojus, nes dar yra žmonių, kurie jiems tiki".

Taigi, išlindo yla iš maišo. Smarkiai puolęs savo "tėvą" ir "mokytoją" Staliną dėl koncentracijos stovyklų, dėl nelaisvės ir žmonių naikinimo, patsai pradeda (toje pačioje savo kalboje) grasinti piliečiams, kurie protestuoja prieš vergų darbą ir reikalauja laisvės. "Mes turime saugotis reakcioninkų" — Tito sako. Ypač reikia saugotis kaikiurių elementų katalikų kunigijoj ir net ortodoksų bažnyčios. Jie arda vieningumą ir skleidžia šovinizmą.

Diktatorius Tito pats sukirto visus savo argumentus prieš Staliną, baigęs kalbą tokiu tonu, iš kurio labai aišku, kad nėra jokio skirtumo tarp Stalino ir Tito santvarkų. Jos abi totalistinės ir žiaurios.

JAV vyriausybė, kuri gana stipriai remia Tito režimą, turėtų būti akyla. Ji turėtų atsakyti jam betkokią paramą, kol Jugoslavijos žmonėms nebus grąžintos teisės į laisvę.

Vliko Vykdomoji Taryba

Kaip žinoma, prof. K. Zalkauskui buvo pavesta sudaryti Vliko Vykdomąją Tarybą. Darbas nebuvo lengvas, nes reikėjo susitarti su lietuvių politinių grupių viršūnėmis. Prieš porą dienų gauta žinios, kad toji taryba yra jau sudaryta. Ji bus iš trijų žmonių ir vieno techniško reikalų vedėjo. Tarybos centras bus Paryžiuje. Taip yra nutaręs Vlikas. Vykdomąją Tarybą sudaro: prof. K. Zalkauskas, dr. Edvardas Turaušas ir p. Brakas (Mažosios Lietuvos veikėjas). Vlikui šį sąstatą užgyrus, prof. Zalkauskas vyks į Paryžių. Ligšiol jisai tebegyveno New Yorke.

Reikia pasakyti, kad Vliko nutarimas kelti savo Vykdomąją Tarybą į Europos politikos ir diplomatijos centrą — Paryžių, yra geras ir reikšmingas. Reikia pritari ti Vykdomosios Tarybos narių skaičiaus sumažinimui. Tuo būdu jos darbas eis sklandžiau ir jos išlaikymas mažiau lėšų pareikalaus. Patsai Vlikas pasiūlyk Vokietijoje, rinksis posėdžiams tik tada, kada bus svarbių reikalų. Galimas dalykas, kad Paryžiuje apsigyvens ir patsai Vliko pirmininkas.

Tenka tikėtis, kad Vlikas šį Vykdomąją Tarybą greitai laikui užgers, kad ilgiau nedelsiant galėtų toliau tęsti svarbių ir didžių Lietuvos laisvinimo darbą. Nėra abejonės, kad Amerikos ir kitų laisvųjų kraštų lietuviai nuoširdžiai tuos darbus remia, kaip ir ligšiol rėmė.

Britanijos darbiečių kova

Š. m. rugsėjo mėn. Britanijos darbo (socialistų) partija susirinko metinėn konvencijon, kurioje numatoma daug ginčų. Šį kartą labiau negu betkada pirmiau triukšmausias kairiojo sparno vadas Bevanas. Jisai bandys paveržti visos partijos vadovavimą iš buvusiojo premjero Attlee rankų. Jo šalininkai esą sustiprėję.

Bevanas yra pavojingas politikas. Jisai yra komunistų bendrakeleivis, nuolat kurstąs britus tampa priau susirišti su Sovietų Sąjunga. Jei jam pavyktų paimti darbiečių partijos kontrolę ir ateityje laimėti krašto rinkimus, tarp Stalino ir Bevano užsiamegtų artimiausias ryšiai. Didžioji Britanija atsidurtų dilemame pavojuje, nes Stalinas padarytų Bevaną savo bernu, tarnaujančiu ne tiek Britanijos valstybei, kiek Kremliaus imperialistiniams užsimojimams.

Reikia tad laukti, kad britų darbiečių partija nepasiduos komunistuojančio Bevano vadovybei.

Juodosios dėmės medalyje

K. V. Ž.

Nedaug kat. Bažnyčioje atsirado tokių kunigų, kurie Rytų bolševistiniam slobinui būtų ištiesę ranką. Tačiau, tokio, taip atsidavusio ir pasidavusio Stalino tarnybai kito pasaulyje nėra, kaip kad anglų (nekataliko) dekanas Johnsono. Jis iki šiol yra atlikęs penkias keliones pas "Maskvos raudonąjį carą".

Ketvirtą kartą jam lankant Staliną, jis iš jo rankų gavo aukso medalį vad. "Tarpautinė Stalino premija tarp tautų taikai stiprinti". Spūdai paskelbus, kad raudonojo dekanas krūtinė yra Stalino papuošta aukso medaliu, atsiliepė laisvąjan pasaulin laimingai pasprukęs vienas buvęs kaceto politinis kalnys, ukrainietis Mychalo Mlakovij, prašydamas raudonajam dekanui atvirą laišką, kuriame jis rašė, kad aukso medalis, kuris dabar spindint ant jo krūtinės, turįs juodąsias dėmes:

"Iš kur šios dėmės? Aš tau atsakysiu — rašė kacetininkas ukrainietis. — Esu buvęs politinis kalnys sunkiųjų, prie Kolyomo darbų lageryje. Aš šį aukšą kasiau drauge su šimtais tūkstančių kitų Stalino vergų. Tamsiosios ant medalio dėmės yra mūsų vergų ašaros, mūsų kraujas, mūsų kančios. Tai yra kraujas, kančios, ašaros, mūsų tėvų, brolių ir vaikų".

Toliau ukrainietis tame laiške rašo, kokiose sąlygose Kolyomoje vergai aukšą medaliams kasa.

"Tarp šių vilties netekusių žmonių yra daugybė, kurie lengva širdimi save sunkiai sužalojo, norėdami greičiau priartinti mirtį ir tuo baigti žemės pragaro kančias. Jų tarpe yra ir tokių, kurie veikiai baigs savo kančias savižudybe. Tokiais reiškiniais kiekviena diena yra gausi. Čia matosi ilgos eilės žmonių, bet jau ne žmonės, o tik judą griaučiai, kuriuos dar negailestingai botagais kapoja sargybiniai. Tai yra išbadęjusių, išvargusių ir iškankintų žmonių kolonos, kurios yra paskirtos mirčiai, bet kurie dar šiandien privalo dirbti, ir ką kasti socializmo tėvynei. Čia aukso medaliai yra puošiamos Staliniui pasidavėlių krūtinės. Ir žiūrint į šį blizgantį ant jų krūtinės medalį, rodos, matai akimis neaprepiamas anų nelaimingų vergų kapų eiles..."

Sovietų augštuose mokyklose

M. Marozov "Prawdos" Nr. 190 nusiskundžia, kad Saratovo didžioji pusė dėstytojų neturi jokių mokslo laipsnių, nors daugelis jų institutuose jau dirba daugiau kaip 10 metų. Daugelis dėstytojų per istisus dešimtmečius neveda jokių tyrimų ir nesitobulina. Kaip žemai stovi naujų jėgų paruošimas, rodo faktas, kad paskutiniai metais tik ketvirtadalis aspirantų, besiruošančių profesūrai, teisingė laiku paruošti disertacijas.

Dar blogesnė padėtis su visuomenės mokslų dėstytojais. Iš jų net 60% neturi jokio mokslo laipsnio. Saratove tose katedrose nėra nei vieno daktaro, nei vieno profesoriaus. Apie tai skelbia pati "Prawda".

ATSKRIDO Į JAPONIJĄ

19 F 84 G srausminiai lėktuvai nusileidžia Yokota oro bazėje, Japonijoje. Jie skrido 9,000 mylių iš Turner oro bazės, Albany, Ga.

VIENYBĖS KRYŽKELEISĖ

J. VIEKSNYS

Homeras pasakoja, kad senovės graikų dievai vienai žemės dukrai akiai Kassandrai buvo su teikė pranašystės galią. Tačiau kartu ji žinojo, kad ir iš anksto matysianti baises tautos nelaimės ir laiku įspėsianti, bet niekas jos žodžiais netikėsią; nelaimės vistiek užgriusiančios.

Ši kadaise girdėta legenda grįžta iš pasąmonės, nūdien stebint mūsų gyvenimą. Mes žinome kur veda "nieko nepamiršo — nieko neišmoko" dėsnis, patys, lyg ta Kassandra, pranašaujame apie galimą nelaimę, bet... ir patys į ją artinamės.

Po šios trumputės įžangos žvilgtelkime į Vyt. Alanto naują straipsnį, atspausdintą Vienybės Nr. 25. Kadangi su kaiku ir spauda diskutijos yra beviltiškas reikalas, tad ir ne diskutijų prasme yra rašomos šios eilutės: norima tik parodyti kaikiurių grupių taktiką, tariamai lietuvių vienybei pasiekti.

Klaidinga tezė

Pagrindinė straipsnio tezė yra ši: būk neteisinga pastatyti tikybos ir tautybės santykį taip, kad atsirastų "tikyba pirmoje vietoje, tautybė — antroje".

"Štai prieš ką keliu balsą", pareiškia Alantas. Turį būti priešingai.

Ar toks tezės pastatymas yra tikslus ir naudingas? Atrodo, kad ne. Tautybė ir tikyba tai nėra sriuba ir vištiena, kad būtų galima kelti ginčą, ką pirmą pateikti. Ne pakelto balso ir ne santykio, bet asmeninės aukos prasme šiandieną vertiname lietuviškumą. Tie laikai, kai lietuviškumo laipsnis buvo nustatinėjamas iš pakelto balso, augstų kategorijų ir didelių algų, nesugrįžtamai yra praėję. Jei žvilgtelkime į mūsų šviesiosios praeities tamsuosius šešėlius, norėtume gauti atsakymą į klausimus, kaip tai: kodėl politiniu pretekstu buvo areštuojami 3 — 4 klasių mokiniai, kodėl po darbo stovyklas buvo tampomi Dovydaitis, Dielininkaitis, Skrupskelis, Bauba ir daugybė kitų? Ar už tuos pačius nusikaltimus juos vėliau išžudė bolševikai ir naciai? Ar jie buvo valstybės išdavikai, ar tik tikybą statė pirm lietuvišybės? Mums atrodo, kad nei viena, nei antra. Lietuvos priešai juos sunaikino kaip pirmaeilius lietuvių patriotus, o totalitarinė mūsų valdžia juos persekiojo vien todėl, kad vieni patys norėjo monopolizuoti lietuvišką darbą ir baisesi biokio kitaip manančiųjų. Ta pati baimė kadaise kai kurių pasualežiūrų jaunimui užtrekė duris kad ir į karo mokyklą, o lt.

Ne tik mokykime

Alantas savo straipsnyje nurodo Amerikos pavyzdį, kur esą "238 sektos, bet visi amerikiečiai pirmiausia stengiasi būti gerais amerikiečiais". Išėitų, kad autorius už savo argumentacijos pečių turi visus amerikiečius. Dėl šios rūšies "argumentų" negaištant laiko, norisi pasitebėti, kad prieš mokant kitus, reikia pačiam pasimokyti. O pasimokyti iš tikro yra daug ko. Štai Amerikoje laisvai veikia pasaulėžiūrinės organizacijos, ir Rybakovai nesiklauso kunigų pamokslų, kad rašytų po to protokulus. Čia nemonopolizuojamas tautinis darbas, respektuojami religiniai įsitikinimai ir nėra koncentracijos stovyklų. Už streikus žmonės neatiduodami karo lauko teismui ir nebaudžiami mirtimi. Net vykstant Korėjos karui, neveikia karo cenzūra.

Nieko neišperka Alanto kvietimas į talką ir šv. Kazimiero, nes kai kurie žmonės ne tik šventuosius, bet ir patį Kristų panaudos tam, kad tik pakenktų krikščionybei.

"Vermės" ir "Podirvis"

Iš kiekvieno naujų idėjų skelbėjų ir apskritai rašanciojo laukiama, kad jis su klausimu ar problema būtų arčiau susipažinęs, pažinęs bent svarbiausius šaltinius ir su tuo klausimu susijusią literatūrą. Taip ir iš Alanto operuojančio "tiesioginių lietuvišybės versmių" ir "gilaus lietuviško podirvio" sąvokomis, reikėjo laukti, kad jis daugiau ar mažiau būtų panardęs po šias versmes ir jei ne su traktorium, tai bent su medine žagre pasikapstęs lietuviškame podirvyje. Išsiaukičiaus pareiškimais, būk krikščionybė subankrutavusi, katalikybė atnešusi Lietuvai visas nelaimes, ir paskelbus senosios lietuvių religijos atgaivinimą, kaip sąlygą valstybinei galybei atstatyti, Alantas siekia sudaryti įspūdį, būk jis atsistojęs ant tvirtos pažinimo kelio. Bet jau su pirmuoju debiutu — "Pragara Pošvaistėm" autorius įsiriteno į ignorancijos griovį. Mat, jis nepataikė ir senąją lietuvių religiją pavadino stabmeldiška. Dr. Alseikaitė — Gimbutienė, išėjusi jo, būk, ginti, švelniai pataisė, patardama taip nevadinti, nes senovės lietuvių stabų negarbinė. Šiam straipsnyje jis bando pasitaisyti. Bet beistatysydamas, lyg neprityręs vairuotojas, įsivertė į kitą griovį. Jis čia po lietuvišybės vėliava kviečia jungtis "senojo aiščių Pramažiaus šalininkus". O nelaimė įvyko todėl, kad dr. J. Balyš (irgi jo gerbėjas) toje pat savaitėje pasirodžiusioje Dirvoje (Nr. 26) įtikinėja, jog senieji lietuvių Pramažiaus neturėję. Kadangi dr. Alseikaitė — Gimbutienė ir dr. Balį laikome žymiais šio klausimo autoritetais, tai drąsiai teigiame, jog Alantas skelbia netiesą: jis nepažįsta senosios lietuvių religijos, ne matė "versmių" nei "podirvio", o viską pila "iš kepurės".

Kas link Pilėnų kunigaikščio dvasios Alantas bus irgi nepataikęs. Visos žinios, atrodo, siekia ne toliau, kaip V. Krėvės "Dainavos šalies senų žmonių padavimai". Tačiau pačių šaltinių autorius prof. V. Krėvė, laikydamas paskaitą Philadelphiaje birželio mėn. paminėti, savo kalbą baigė prašydamas Dievo, o ne Pilėnų kunigaikščio palaimos Tėvynės vadovavimo darbams.

Graži mūsų praeitis ir daug iš jos semiamės stiprybės. Tik gaila, kad kai kas negarbingai ja dangstosi, tarsi iš tų pačių padavimų kryžuočiai jaunuoju Krokui ir dailiaja Meiluže, žygyje į Mykšo Merkinės pili. Ir tai daroma lietuviškos vienybės vardu.

K. Požėlos fabrikas neįvykdė plano

"Kauno miesto Požėlos rajono (Sančiuose. Red.) komitetas neturi glaudžių ryšių su pirmineis partinėmis organizacijomis, jo darbuotojai retai lankosi net tokiose stambiose rajono įmonėse, kaip "Drobė", "Koton" fabrikuose ir kt.

"Ringuvos" kombinate... Partinė organizacija tris kartus mėgino apsarstyti vyriausiąjį inžinierių drg. Petriajevą už nerūpestingą pažūrą į racionalizatorius ir racionalizacijos klausimus, bet ligi šiol neprisirengė.

"Karolo Požėlos" vardo fabrikas 1951 metų plano neįvykdė ir liko skolingas valstybei produkcijos už 4 milijonus rublių. "Drobės" fabrikas perdavė vyriausiajai tekstilės realizavimo valdybai tik 67,7% užplaukusių produkcijos. Valstybė negavo iš šio fabriko audinių už 9,183 tūkstančius rublių. "Koton" fabrikas sistematinai neįvykdė plano. 1951 metais fabrikas liko skolingas prekybinėms organizacijoms 260 tūkstančių porų kaprono ir viskozino kojinių.

"1951 metais "Kauno Audi-nių" fabrike pasikeitė 4 partinė organizacijos sekretoriai.

"Todėl nenustobau, kad daugiau kaip 20 įmonių neįvykdė 1951 metų gamybinio plano, neritmingai dirba šiais metais".

Automobiliai reikalauja daugiau aukų negu karai

Statistikai paskelbė, jog JAV gatvėse ir susisiekimo keliuose nuo nelaimingų atsitikimų žūsta žmonių 21 kartą daugiau negu Korėjos kare. Nuo 1775 metų iki š. m. liepos m. 1 d. per visus Amerikos karus, įskaitant aukas ir Korėjos kare žuvo 1,005,600 amerikiečių karių, o automobilių akcidentuose per 52 metus žuvo 1,018,500 amerikiečių.

Nuo š. m. vasario m. Korėjoj žuvo 600 amerikiečių, o JAV teritorijoje susisiekimo keliuose rado mirtį 13,000 asmenų.

MES TURIME IŠSTATĖ DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

Brangenybių, Deimantų, Laikrodžių, Rekordų, Phonografų, Radijų, Pianinų, Televizijų, Siuvamų Mašinų, Gyvenamojo Kambario Setų, Miegamojo Baldų, Valgomojo Kambario Setų, Cedrinų Skrynių, Grindinių ir Stalinių Lempų, Proginų (Occasional) Įvairių Šmotų Kilimų, Karpetų, Lino-leumų, Matracų ir Hollywood Lovų, Jaunuoliams Baldų, Zaislių, Elektrinių Prosytojų, Skalbiamų Mašinų, Elektrinių Šaldytuvų, „Freezers“, Gesinių Pečių, Gesinių Šildytuvų, Elektrinių Pečių, Studio Couches, Hide-a-Beds Lovų.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3 Aukštai Puikių Rakandų ir Reikmenų
3241 S. Halsted St. Tel.: CALumet 5-4591-7237
CHICAGO 8, ILLINOIS

ATDARA PIRMADIENIO IR KETVIRTADIENIO VAKAIRAIS
Nauja Budriko Radio Valanda 18 WHPC, 1450 kil. Radio Stories
Ketvirtadienio vakarais nuo 6 val. iki 7 val. su orkestru ir dainomis

Nekalbūs "tovarščiai"

Arba: sovietinė R. Kryžiaus delegacija Toronte

PRANYS ALSĖNAS, Toronto

Skaitytojai iš spaudos, tikiu, jau yra patyrę, jog šiuo metu Kanadoje, Toronto mieste, vyksta Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovų konferencija. Joje dalyvauja įvairių kraštų delegatai, jų tarpe ir atstovai iš anapus "geležinės uždangos".

Sovietai tikisi šioje konferencijoje pasėti itin didelį kiekį savo pragaištingosios propagandinės sėklos daigų ir, ko gero, Tarptautinį Raudonąjį Kryžių visiškai susprogdinti. Juk jiems nepakeliami su tokia humaniška organizacija. Jie nori įsteigti savo atskirą "Raudonąjį Kryžių", tvarkomą totalistiniomis bolševikų pagrindais. Dėl tos priežasties jie patys prisituntė į Torontą didoką sąstatą savo atstovų delegaciją, o, be to, dalyvauja atstovai ir iš gausaus skaičiaus satelitinių raudonųjų valstybių, kaip: Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Bulgarijos, Rytų Vokietijos, dar gi ir iš "nepriklausomų" sovietinių respublikų: Ukrainos bei Baltgudijos. Visi tie atstovai su "balsavimo teisėmis". Be viso šito, tikimasi sulaukti delegatų ir iš raudonosios Kinijos bei S. Korėjos. Taigi Raudonojo Kryžiaus atstovų kongrese nemaža dalyvauja "raudonųjų". Tikimasi sulaukti netgi Jokūbo Maliko iš New Yorko.

Pirmoji raudoniesiems "staigmena"

Liepos mėn. 18 d. aštuoni Maskvos atstovai, vadovaujami "draugo" Gen. Ltn. Nikolaj Slavina, įmaršavo į Toronto Royal York viešbutį, kur turės prasidėti Raudonojo Kryžiaus konferencija, ir tuč-tuoju užklauzė konferencijos vietos žeiminkū: "Kur gi yra Sovietų Sąjungos vėliava?"

Gen. Nikolaj Slavina, kaip svarbiausias asmuo sovietinėje delegacijoje, kiek paraudęs iš susinervinimo (šiaip jis yra, be abejonės, ir visas "raudonas"), viešbutyje šitaip kalbėjo:

— Aš apžiūrėjau didžiulį skaičių įvairių valstybių vėliavų, kurių čia radau apie 70, tačiau niekur nepastebėjau vėliavos su kūju ir pjautuvu. Kodėl gi ji nepuošia hotelio foje?

Šis bolševiko Slavino užmetimas, be abejonės, buvo tarytum šaltas dūšas viešbučio ir Raudonojo Kryžiaus oficialiesiems pareigūnams. Jie šoko įsiekti vėliavos su "kūju ir pjautuvu". Deja, ir jiems nevyko ją surasti. Susirūpinę pareigūnai vis kartojė: "Vėliava turėtų būti kur nors"...

Pagaliau, sovietų atstovai, nors begaliniai supykę, vistiek neprarado savo sovietiško "honoro". Jie pareiškė:

— Mes tuo labai nesirūpiname, nes atsižėmė savas vėliavas... (Jie atvežė ne tik sau, bet ir "draugiškoms" Ukrainos bei Baltgudijos delegacijoms...)

Po kiek laiko, vis dėlto, kažkas padėtį išgelbėjo, pranešdamas, jog vėliava su "kūju ir pjautuvu" jau seniai plevėsuoja janti tik kiek atokiau nuo kitų vėliavų šeimos, kažkuriam hotelio foje kampe...

CONRAD'AS — Fotografas

Moderniškai įrengta vieta įvairiomis nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jaukios, šilumos duodama patalpa ir brangi dovana. Svarbiausias ir gražiausias atliktas darbas. 111 W. 63rd STREET. Tel. ENg 4-5883 ar ENg 4-5846

TADO BALCIUNO PRECIZISKAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

2156 W. 23rd St.; TA. 7-0841
Laikrodžių elektroniškai patikrinami ir atnaujunami. Atkovoje vienoje Chicagoje turimų kloterijos. Darbo val. 9-5 val. vak. šeštadieniais nuo 10-8 val. vakaro.

FINE AT LITHUANIAN FETE

Giedrė Velyvis prisega gelę Pensilvanijos gubernatoriui John Fine, kalbėjusiam praėjusį sekmadienį „Margučio“ piknike Revereview parke. Šalia gub. Fine stovi Jonas Brenza, Cook apskrities išdinininkas, o šalia Giedrės — Antanas Ollis, Sanitary District pirmininkas. (Herald-American photo)

šūs pastatai yra statomi Maskvoje?

Pirmoji dalis klausimo lieka neatsakyta, o į antrąją — kažkuris iš rusų atsako "niet". Vadinasi, Maskvoje "kapitalistų išmislai" — dangoraižiai nestatomi...

Ir dar vienas klausimėlis iš reporterių pasėdės:

— Ar jūs tikėtės, jog būsite patenkinti įvykstančia konferencija čia, Toronte?

Atsakymas per vertėją:

— Diskutuoti programą iš kalno, konferencijai dar neįvykus, reikalas yra priešingas mūsų nusistatymui...

Siek tiek kalbėjo dar rusiškiosios delegacijos atstovas, Prof. Boris Paškov. Jis prabilo puikiai tariaama prancūzų kalba, deja, ir tai tik tiek, jog pasisakė kelionėje truputį susižeidęs pirštą ir norėtų jį perrišti. Tik tiek iš jo buvo "informacijų", kurias jis galėjo suteikti. Kai buvo nereta pastatyti daugiau klausimų, rusų delegatai nusukubėjo į viešbučio kambarius.

"Mokėkite čekiais"

Per daugel metų Amerikos bankai visoje šalyje vedė smulkia kampaniją su obalsiu "Mokėkite čekiais". Tokie skelbimai buvo labai sėkmingi, kad žmonės mokėdami savo sąskaitas, užvertė finansų įstaigas šimtais milijonų čekių kasmet. Pernai daugiau, negu penki bilionai čekių buvo išrašyti, o jų vertė siekė net du trilionus (ne bilionus) dolerių. Bankininkai žinoma nenuliūsta. Jie siejosi kaip išspręsti komplikuotą čekių grąžinimo klausimą.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAS PRISTATOME VISOKIŲ RUSIŲ MEDŽIAGŲ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272
APKAINAVIMA IR PREKIŲ PRISTATYMA TEDIKAME NEMOKAMAI
RASTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. vakaro

Ukrainiečių kongresas

Amerikoje gyvenančių ukrainiečių kongresas New Yorko 3 dienų darbo uždarytas. Kongrese dalyvavo per 1000 delegatų; tai yra reikšminga, nes tokiam pat kongrese 1940 m. Washingtono tedalyvavo 805 delegatai; 1944 m. Philadelphiaje — 235 delegatai; 1945 m. Washingtono — 322; 1949 m. Washingtono — 386. 50% delegatų New Yorko kongrese buvo DP, kurie šio krašto ukrainiečių organizacijoje turi lygias teises su senais imigrantais. Naujieji kongreso nariai sudaro naujas, gyvas ir šviesias ukrainiečių pajėgas, kurias suteikia ukrainiečiams naujus užsimojimus, duoda stipresnį impulsą jų tautos reikalui. Šito kongreso organizaciją yra apie 1,500,000 narių. Kongreso organizacijai vadovauja prof. Dabrianskij, o suvažiavimui pirmininkavo adv. Pizanak iš Chicago. Buvo smarkių diskusijų tarp socialistų ir banderininčių (nacionalistų).

Charakteringiausias suvažiavimo momentas — tai buvusio JAV atstovo Sovietų Sąjungai p. Kirk. kalba. Mr. Kirk dabar vadovauja Rusijos Tarybų Išdavimo Komitetui.

Sovietai apie Irano armiją

Kompartijos organas "Pravda", Nr. 188 dejuoja, kad Irano (Persijos) armija yra patekusi amerikiečių kontrolėn. Čia jau esą 90 amerikiečių karinių specialistų, vadovaujamų gen. Cimmermano. Rugsipiūčio mėnesį dar atvyksta 120, o gruodžio mėnesį amerikiečių misija Irane pasieksianti 550.

Šakaliai sovietų mašinos ratuose

"Izvestijų" Nr. 159 nusiškundžia, kad Briansko apygardoje Brasovo ir Novozybkovo rajonų tarybos po 6-8 kartus vykdė atsiskaitymus ir vis pilnai neatsiskaitė.

PERKRAUSTOME BALDUS PARDUODAME ANGLIS IR PECIAMS ALIEJŲ Patarnaujame gerai ir pigiai

STASYS FABIJONAS
2146 SO. HOYNE AVE.
Tel. Virginia 7-7097

PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIMESNIŲ DISTANCIJŲ TURIS ILGĄ PATYRIMĄ
JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell Street
CHICAGO 29, ILL.
Tel. WAlbrook 5-9209

PELEDOS JUMORO ZURNALAS SIUNCIAMAS VELITUI

Visiems, kurie užsisakys, A. Vilainis ZEMAIČIŲ ZEMEJE, Hafo Pasakas KARAVANAS iki rugsipiūčio 15 d. ir prisijus 3.00 dol. gaus vienintelį satyros ir humor mėn. žurnalą Pelėdą iki gruodžio mėn. dovani.

Hafo Pasakas yra pasaulinio masto veiklas išverstas į 58 kalbas. Vertimas kalb. Balčikonio, 114 psl. gausiai iliustruotas. Zemaičių Zemeje aprašomi miestai, miesteliai, Leidinys iliustruotas vietovių ir žymiųjų vyrų paveikslais, 132 psl. Pasižadokite šia reta proga įsigyti vertingus leidinius ir gausite kas mėnuo visų mėgiamą ir visam pasauliui skaitomą 28 psl. žurnalą Pelėdą iki metų galo. Adresuokite: PELĖDA, 3153 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Šios vasaros knyga

Važiudami atostogų nepamirškite pasiimti šios vasaros knygą
Nenriko Nagio poezijos rinkinį, dailininko Teleforo Valiaus iliustruotą

SAULĖS LAIKRODŽIAI

Kaina 1 dol.
Siųskite pinigus su užsakymu
DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

Sovietų žmonėms nereikia lovų

Rumunijos komunistinė vyriausybė patvirtino naują penkmečio planą, kuris nenumato nei lovų, nei sofų gaminimo. Linksmo būdo žmonės šitaip aiškina šį faktą: rumunų komunistų vadai, sąžiningai apsvaistę reikalą, priėjo logišką išvadą, kad liaudžiai valdantys lovos nebereikalingos, nes: 1) liaudies priešai visada budi ir todėl naujų lovų gamyba neįeina į šio penkmečio produkcijos planą.

nusikalstų Stalino įsakymui, patekdami į blogų komunistų kategoriją, kuri, Felikso Dierzinko testamentu, turi būti naikinama, kaip pasūtę šunes. Likę Rumunijos gyventojai sėdi ar stovi kalėjimuose, kurie yra taip prigristi žmonių, jog ten nėra vietos lovoms pastatyti. Iš kalėjimų lovos išgaben tos j valstybinius viešbučius, todėl naujų lovų gamyba neįeina į šio penkmečio produkcijos planą.

Kas nori aukėti, visų pirma pats turi būti išauklėtas.

—Hinzpeter

a profitable reminder
open a savings account
this month

Gaukit du gerus uždarius kasmet
Užtikrinkit taupymui apsaugą
Turėkit pinigų kai reikia

Pradėkit su \$1 • Pridekit kiek norite,
kada norite

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Telefonas: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

H. SEIGAN

KRAUTUVĖ VYRAMS

4622 South Ashland Avenue, Chicago, Ill.
Vidury bloko tarp 47th ir 48th St.

MES APRENGSIME JUS NUO PAT GALVOS IKI KOJŲ!

Pasinaudokit liepos ir rugsipiūčio mėn. išpardavimu. Duodame nuolaidą už visus pirkinius nuo 10 iki 20%!

Turime naujausių madų kostiumų, paty ir švarkų su šiltais pamušalais.

Apsirūpinkite vasaros sezonui naujas vasarinis rūbais, kurių turime tūkrai didelį pasirinkimą.

Čia galite susikalbėti gimtąja lietuvių kalba.

Dėl jūsų patogumo krautuvė yra adara ir sekmadieniais nuo 9:30 iki 2 val. p. p.

DUODAME LENGVIEMS ISSIMOKEJIMAMS
Neimame jokio nuošimčio už išsimokėjimus

H. SEIGAN

4622 So. Ashland Avenue — Tel. YArds 7-1272

Goodyear Tires - Tubes

TURIME IR KITŲ ISDIRBYSCIŲ PADANGŲ
PADANGOS BALTAIS ŠONAIŠ. WILLARD BATTERIES
NYLON FIBER IR PLASTINĖS SĖDYNIŲ APDANGOS
AUTOMOBILIO IR SPARNŲ (FENDER) REMONTAS
NEMOKAMI APSKAIČIAVIMAI

Balzekas Motor Sales, Inc.

4030 ARCHER AVENUE. Chrysler — Plymouth pardavėjas. Tel. Virginia 7-1515

SOTUS ALKANAM FADEKI!

AID OVERSEAS, Inc., 3133 S. Halsted St., Chicago 8, tel. DA 6-3859
Bendrovė siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Tūnas draudimas. Reikal. pilno siunt. sąrašo.

Siuntinys Nr. 3 — \$6.20	Siuntinys Nr. 19 — \$9.95
4 sv. rūkytų lašinių	4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų	2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino	1 sv. degintos kavos
1 sv. kiaušienos mėsa	2 sv. kakavos
	1 sv. šokolado
	4 sv. cukraus
Siuntinys Nr. 12 — \$6.40	2 gabaliukai tualetinio muilo
2 sv. rūkytų lašinių	
2 sv. kiaušinių taukų	Siuntinys Nr. 6-7
1 sv. degintos kavos	10 sv. cukraus \$2.60
1 sv. kakavos	10 sv. b. kviet. miltų \$2.50
1 sv. šokolado	9 sv. gryn. kiauš. taukų \$5.25
2 sv. cukraus	

Nepilnamečių nusikaltėlių teisme

Parkuose sugauta mergytė. — Ką pasakoja teismo stenografe. — Moteris parkų policininkė. — Žodelis su teisėju. — Patarimas motinoms: paglostykite ir pabučiuokite. — Lietuvis nepilnamečių teisme.

JUOZAS PRUNSKIS

Ties ta vieta, kur susikerta Ogdien ir Western gatvės yra dailūs rūmai, kuriuose įsikūręs Nepilnamečių Nusikaltėlių Teismas, kuris paskutiniu metu daugiau norimas vadinti Šeimų teismas. Jis įsteigtas 1921 m., ir iki šiol jau sprendė daugiau kaip 216,000 bylų, taip po 100, po 120, o kartais ir apie 200 bylų kiekvieną posėdžių dieną.

Bylų salėje

Kai nuvykau, tuo metu sprendė bylas vyrų, neduodančių išlaikymo savo vaikams. Svarbesnė byla buvo vienos kokių 15 metų mergaitės, kurią parkų policija atrado automobily su vienu vyrų; vėliau paaiškėjo, kad ji turinti ryšius ir su kitais.

Kai atkreipėme tėvų dėmesį, jie to neėmė labai į galvą... — kalbėjo man parkų policininkas.

Mergytė verkė teisme. Salia jos nuliūdė tėvai. Byla buvo atidėta.

Bylų eigą atydziai sekė stenografe. Pertraukos metu paklausta ji pasakojo:

I šį teismą daugiausiai patenka berniukai — už automobilių vogimą, plėšimą, prievartavimą. Mergaičių koks trečdalis tepatenka palyginus su berniukais. Jos daugiausiai už moralinius nusikaltimus, už pabėgimą iš namų. Rudenį ir mokslo metais būna daug bylų ryšių su mokyklos nelankymu. Daugiausiai į nelaimę įsivelia vaikai pauriusi — divorsuotų, separuotų — šeimų, ar kur tėvai girtuokliauja.

Moteris taro moteris

Su augščiau minėta mergaite kaip liudininkė buvo ir užmiesčio parkų policininkė K. Ford. Ji kalbėjo.

— Pas mus įvesta tvarka, kad įtariamais ar nusikaltusiais moteris aplaustia moteris policininkės. Mes netiek siekiame bausmę užkranti, kiek stengiamės asmenį iš nusikalstamojo kelio į gerą palenkti. Ypač nepilnamečių klaidingai elgiantis pastebėję pirma perspėjame, paskiau tėvams pranešame, jei niekas neišsina, byla perkeliama į teismą. Parkuose vasarą žmonių daugybė, ir jie elgiasi gražiai. Mažas procentas nesuaugusių pasineša į vandalizmą — naikinti, gadinti. Aš vis sakau, kad žmonės parkuose turėtų taip rūpestingai elgtis, kaip savo namuose.

Ką sako teisėjas

Sugavau posėdį baigusį, besiskubinantį į namus teisėjas J. H. Clayton.

Už kokius nusikaltimus daugiausiai patenka čia nepilnamečiai nusikaltėliai? — klausiu ji:

— Paskutiniu metu bene daugiausiai už automobilių vogimą, pasitaiko ir už plėšimus ir už visokiausius kitus nusikaltimus.

— Ar daugiau berniukai, ar mergaitės patenka į teisėjų rankas?

— Berniukai.
— Kokios, jūsų nuomone, svarbiausios priežastys?
— Sužlugusios šeimos, divorsai, pasimetimai.

Teismo referentė Bess Sullivan Heftig pabrėžė, kad nuo nusikaltimų vaikams daug apsaugotų nuosirdus šeimos jukumas:

— Turėtų būti didesnė šeimos vienybė. Vakaras turėtų būti šeimos šilimos laikotarpis, kada visi sueina draugėn. Kai kur tėvai permažai duoda nurodymų vaikams, kitur — stato per griežtus reikalavimus.

Ką sako atskirų įvykių tyrinėtojai

Visi pabrėžia, gal pirmasai nepilnamečių nusikaltėlių šaltinis paurisios šeimos. Harry Hill, kurio žinioje yra atskirų atsitikimų tyrimas, dar pasakojo, kad turi reikšmės ir aplinka, kurioje vaikas gyvena. Jei toje kolonijoje mažai jaudinamasi dėl vagysčių, tai tas gali paveikti ir j vaikus. Geresnė aplinkoj — vaikas nebūtų suklupeš. Nemažai tėvų, kurie neįstengia vaikų auklėti, ypač girtuokliaujantieji. Rečiau, bet pasitaiko tėvai ne tik neparūpina vaikų išlaikymo, bet net nenori pamatyti jų, atiduotų į auklėjimo įstaigas.

Teisėjo sekretorius William Ryan ragino motinas parodyti daugiau širdies:

— Nusikalsta berniukas ar mergaitė, neatstumkite jė. Paglostykite, pabučiuokite. Jis pats susigės savo tokio darbo. Susisusęs mokykloje mane taip mielai mokino, kad iki šiol atsimenu.

Teisme besidarbuojus lietuvius

Nepilnamečių nusikaltėlių teisme dirba ir lietuvius V. Stulpinas. Jis pasakojo:

— Iš karto čia patekęs jaudinausi. Kai vaikus pasiunčia į pataisos mokyklą, motinos ne kartą pradeda verkti, nualpsta. Dabar kiek apsiratau.

PATENKINTAS

Jim Farley, pajėgus demokratų politikas, šypsosi atvykęs į Demokratų Partijos konvenciją. (INS)

— Ar daug lietuvių pakliūva į šį teismą?

— Vienu metu varčiau sąrašus, tikrindamas lietuviškas pavardes. Gal iš tūkstančio kokias 4-5 radau: labai mažas procentas.

— Kokia jūsų nuomonė, kas jaunuolius galėtų labiau apsaugoti nuo nusikaltimo?

— Didesnė tėvų priežiūra. Tėvai privalo žiūrėti, kad berniukai ir mergaitės po 10 val. jau būtų namie. Vėlumojė daugelis išsina su kokia "genge", su palydusiais, o šie ir įtraukia į vagnystes, užpuolimus, automobilių pagrobimus. Per vasarą vaikai nežino ką daryti, trunkosi, padėginėja šiukšlynus. Jei jie būtų užimti, neturėtų laiko išdykauti. Pratinti juos prie gausnesnio skaitymo. Perdaug nereikia leisti į valią. Aš manau, kad reikale ir diržas neblogą patarnavimą gali suteikti... Vienu metu turėjome bylą: paauguliai užpuolė vienus namus atėmė pinigų ir išsidalino. Berniukas parsiņėšė namo daugiau kaip 60 dolerių. Tėvų paklaustas aiškino, kad radęs. Tėvai nepasiteiravo kur, kaip jis rado. Vėliau sugavo kitus, ir tą policija susėkė. Jei pirma vagystė taip lengvai praena, seka kitos.

— Būtų gerai, — kalbėjo V. Stulpinas. — kad ir bažnyčiose dar dažniau būtų primenamasis reikalas klausyti tėvų, gerbti juos. Dabar koks jauniklis neužleis tramvajuje savo vietos senutei. Neįpratęs pagerbti senesnę žmogų, jis netaip paisys ir savo tėvų.

Jaunimo Centro klausimas

Lietuvių R. K. S. Amerikoje 58 seimas New Yorke nuo birželio 30 iki liepos 3 d. tarp seiminių nutarimų pravedė kelis labai mums Amerikos lietuviams svarbius nutarimus bei rezoliucijas, jų tarpe yra jaunimo reikalų rezoliucija. Mes, kurie skaitome "Draugą" ir "Garsą", skaitėme tą rezoliuciją išties ir jos pakartoti nėra reikalo. Grįžus į Chicago nuėjau pas lietuviško jaunimo mylėtoją, Lietuvių Kolegijos Romoje fondatorių, prel. Antaną M. Brišką, nes prelatas jau daug kartų susirinkimuose yra sakęs, kad Chicagoje jau seniai yra reikalingas jaunimo centras, toks, apie kurį LRKSA seimo rezoliucija kalba. Na, ir neapsilyviau, tik ką priminus apie tą rezoliuciją, jau prelatas beturjis visą tos rezoliucijos vykdymo planą, ir man sako:

"Jaunimo tokiam centrui jau seniai Sv. Kazimiero Kapinių Direktoriatas yra nupirkęs didelį ūkį Chicago priemiestyje, Orland Parke, Ill., kur tik mažą dalelę Labdaryų Sąjunga suvartojo senelių prieglaudos pastatymui, o veik visas ūkis tebėra nesunaudotas, taigi čia ir yra geriausia proga LRKSA

įkurti tokį lietuvišką katalikišką jaunimo centrą".

Taigi LRKSA Chicago kuopos ir apskritis turėtų susirūpinti tuo reikalu ir paprašyti Sv. Kazimiero Kapinių Direktoriato pagalbos, nes jis yra turtingas ir tokiame geram tikslui galys pagelbėti. O vieta yra geriausia; ten yra daug gražaus miško ir ežerėlis, prie kurio būtų galima pastatyti "kampe" mergaitėms, kurios būtų po globa seserų kazimieriečių, kurios dabar prižiūri senelių prieglaudą. Jei dabar sukrusime, 1954 metų seime delegatai jau galės pamatyti mūsų pastangų vaisius, re tik vienuolynus, prieglaudą, ligonines, akademijas, mokyklas, bažnyčias, bet ir jaunimo centrus — berniukams ir mergaitėms. Juozas K. Enčeris

Pranešimai

INŽINIERIŲ ŽINIAI
S. m. liepos 27 dieną Hollywood svetainėje, 43th Street prie Western Ave., įvyksta ALIA'S lietuvių inžinierių Chicago skyriaus susirinkimas.
Narių dalyvavimas būtinas. Pradžia 3 val. po pietų. —Valdyba

A. A.
ANTHONY E. DIKTUS
(Antrojo karo veteranas)
4558 So. Paulina St.

Mirė 1952 liepos 20, 9:25 val. ryto, sulaukęs 34 m. amž. Gimes Chicago, Ill.
Paliko nuliūdę: tėvas Frank Diktus, seserys: Lucy, Lillian Henry, jos vyras Robert ir sūnus Robert, Jr., pusseserė Sophie Dzendolit, vyras Adam ir jos brolis Alexander; Urbonas šeima: Kazlauskas šeima, Dargis šeima, Kaminskas šeima, Yasulis šeima, Ambatų šeimos ir kiti giminės ir draugai.
Priklausė Unity Klubui ir Darius-Gitro postui.
Kūnas pašarvotas John F. Eudeiko koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave.
Seštadienį, liepos 26 diena, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po godulinių pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Anthony E. Diktus gimines, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę: Tėvas, Seserys, Svo-geris, Pusseserė, Pusbrolis, gim. Laidotuvių direktorius J. E. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741

A. A.
CHARLES CICENAS
Gyveno 8127 S. Normal Ave.
Tel. RAdcliffe 3-2778

Mirė liepos 22 d., 1952, 9:14 val., sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, Kilo iš šv.čionų apskrčio, Daugėliškų parapijos, Ruzanų kaimo. Amerikoje išgyveno 35 m. Pasiliko dideliam nuliūdime žmona Rose (Ramanauskaitė), dukrė Leonė, sūnus Charles, Jr., brolis Carl Cicenas, pusbrolis John Petkėlis, teta Barbara Urban, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas namuose 8127 S. Normal Ave.
Laidotuvis įvyks šeštad., liepos 26 d., 18 namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Juozapo parapijos bažnyčią, South Chicago, kurioje įvyks godulinių pamaldos 12 velionies sieja. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojime.
Nuliūdę: Žmona, Dukrė, Sū-nus, Brolis ir kiti giminės. Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741

Nuliūdę: Žmona, Dukrė, Sū-nus, Brolis ir kiti giminės. Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741

10 ATSAKYMŲ

KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE:

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka didesnę dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu \$3,000,000.00.
5. Cash, Gov. Bonds ir G. I. paskolų turi daugiau \$20,000,000.00.
6. Namai ir visi įrenginiai priklauso Standard Federal, bet knygosė jų vertė yra tikrai \$100.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 43 metus ji visados, visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno škaikta F. S. & L. I. Corp. andrausta iki \$10,000.00.

TURTAS — \$30,000,000.00

Pinigai padėti prieš 11-tą mėnesio dieną neša dividendus nuo pirmos.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, Kampas Sacramento Avenue

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas.

Telefonas: Virginia 7-1141

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 val. po pietų, Ketvirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 vakaro, Trečdieniais visai neįtadaroma.

BALFAS RENGIA ISVYKA Chicago Balso Valdyba, tal-kininkaujant visiems Chicago esantiems Balso skyriams, rengia išvyką — pikniką rugpjūčio 10 dieną Dambrausko darže.
Piknikas bus įdomus ir įvairus, tad tikimasi Chicago visuomenės gausiai atsilankysianti.
Šiuo pikniku baigiamas ir pini-ginis vėjus, kuris skyrėse dar tebevykdomas.

Mieli tautiečiai kviečiami mūsų rengiamoj išvykoj gausiai dalyvauti ir tuo prisidėti prie parmos, kuri taip reikalinga mūsų nelaimingiems ligoniams, seneliams, na, ir vieninteli lietuviškai gimnazijai Diapholze paremi.
Chicago Balso Apskr. V-ba ir Skyrių Valdybos

BUDRIKO RADIO PROGRAMA Šį ketvirtadienį iš stoties WH-FC, 1450 kiloc. nuo 6 iki 7 val. vakare pasiklausykite Budriko radio programos, kurioje dalyvaus žinomas dainininkas-tenoras Antanas Giedraitis. Jis sudainuos sekančias dainas: „Oi kas?“, „Vai aš pakirsčiau“, „Atsigėriau ar-kytės“, „Jaunystė“, „Gale sodė rymavo“ ir „Ne margi sakalėliai“. Be to, dar radijo orkestras išpildys keletą gražių muzikos kūrinių. Šias programas leidžia Juozo Budriko Prekybos Namai, Chicagoje, adresu 3241 S. Halsted St. —S. V.

PERSKAITĖ "DRAUGĄ", DUOKITE JŲ KITTIEMS.

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSONO — savininko —

St. Casimir Monument Company

3214 West 111th Street
Vienas Blokas nuo Kapinių Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Mieste
Telef. CEDarcrest 3-6335

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. Yards 7-1741-2 ir Bishop 7-9481

4330-34 South California Avenue
Telefonas Bishop 7-9719
AMBULANCE DIENA IR NAKTI

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. 1410 S. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.

GRovehill 6-0142
MEMlock 4-2644
TOWnhall 3-2109

LIQDĖSIO VALANDOJ Sankite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicago ir Roselando dalyse ir tuojaus patarnaujame.

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 West 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PULLraan 5-1270

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEctey 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE
1446 South 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telephone Yards 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMModore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

JULIUS LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

A. A.
BONIFACAS LINEVICH
Gyveno 1441 S. 49th Court, Cicero, Ill.
Mirė liepos 23 d., 1952, 4:45 val. ryto, sulaukęs pusės amž. Gimė Lietuvoje, Kilo iš Zagarių parapijos. Amerikoje išgyveno 47 m. Pasiliko dideliam nuliūdime žmona Elzbieta (Kairytė), dukrė Emilija Rich, žentas Carman, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko du broliai ir sesuo.
Kūnas pašarvotas Zagarių Klubui. Kūnas pašarvotas Vasaitis-Vance koplyčioje, 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill.
Laidotuvis įvyks šeštad., liepos 26 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kap. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojime.
Nuliūdę: Žmona, Dukrė ir Zentas. Laidotuvių direktorius Alfredas Vasaitis-Vance. Telefonas OLYmpic 2-1003

A. A.
JONAS KUKULSKIS
Gyveno 6529 S. Racine Ave.
Mirė liepos 23 d., 1952, 2 val. ryto, sulaukęs 63 m. amžius. Gimė Lietuvoje, Kilo iš Tel-sių apskrčio, Alsėdos parapijos, Vilkos kaimo. Amerikoje išgyveno 46 m. Pasiliko dideliam nuliūdime žmona Marcelė (Sungailaitė), švogeria Charles Szungaila, švogerkė Mary ir jų sūnus, švogerkė Petronėlė Martinaitienė, švogeria Juozapas ir jų šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas A. Petkus koplyčioje, 6812 So. Western Ave.
Laidotuvis įvyks šeštad., liepos 26 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Dievo Apvartijos parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojime.
Nuliūdę: Žmona, švogeriai, švogerkės ir kiti giminės. Laidotuvių direktorius Antanas Petkus. Tel. GR 6-0142

× **Pre. Mykolas Krupavičius**, Vliko pirmininkas, serga. Vieną dieną jisai rastas bažnyčioje po mišiu benklūpas be sąmonės. Gydytojas įsakęs mesti laikinai visus darbus ir vykti poilsiu. Išvykęs į Heidelbergą nuodugniam sveikatos ištyrimui. Pranešime apie tai rašoma: „Pre. Krupavičiaus liga nuteikia nelinksmi. Jo politinis patyrimas ir autoritetas Vlikiui daug reikšmingi. Jo pasitraukimas trumpesniai ar ilgesniai laikui Vlikiui yra nuostolis“.

× **Elenos ir Edwardo Jurasų** sūnus Edwardas Rimvydas (gyv. 1223 So. 49th ave., Cicero, Ill.) gavo iš Austin Heigh School aukštinį medalį už geriausią atliktą architektūrinį brėžinį, gi Ford Motor Co. Industrial Arts Awards už architektūrinį namo plano nubraižymą E. R. Jursui davė aukštinį ženklėlį (golden pin). Jaunesnysis sūnus **Liudas Algirdas**, besimokąs Roosevelt pradinėje mokykloje, žaisdamas krepšinį pasižymėjo šioje sporto šakoje ir už tai gavo specialų pažymį.

× **V. Galvydis**, „Draugo“ bendradarbis ir lietuviškų katalikiškų organizacijų uolus narys, norėdamas savo vaikus leisti į lietuvišką mokyklą, atsišalė gyventi į Bridgeportą, nusipirkdamas medinį namuką netoli bažnyčios, buvusią žinomo biznieriiaus **Zakarevičiaus** nuosavybę. Galvydžio brolių bolševikai sušaudė Lietuvoje.

× **L. Šimutis**, Amerikos Liet. Tarybos pirm., „Draugo“ vyr. redaktorius, **P. Grigaitis**, ALT sekretorius, ir **Bal. Brazdžionis** kalbės liepos 27 d. Sophie Barcus radio klausytojų seime Liberty Grove. Per šį seimą bus paminėta 30 metų sukaktis, kai Lietuva buvo pripažinta de jure Amerikos ir kitų didžiųjų valstybių. JAV ir Lietuvos himnų sugiedos dainininkė **Putrimas**.

× **Aušros Vartų** parapijos bažnyčioje praeitą sekmadienį buvo pakrikštytas Dovydas-Steponas Ačius, sūnus Antano ir Barboros Ačių, 3013 W. 19 Str. Krikšto tėvais buvo Leonas Budaitis ir Loretta Kazanauskas.

× „**Muzikos žinios**“ liepos mėn. greitai išeis iš spaudos. Turinys: Naujasis Psalmynas, Bažnytinio choro paruošimas, Aušta Aušrelė muz. J. Stankūno, Iš vargininkų ir chorų veikimo. Viršelį puošia J. E. dr. J. Skvirecko atvaizdas „Muzikos žinios“ redaguoja kan. V. Zakarauškas.

× **Balys Janušauskas**, prieš 6 metus atvykęs iš Chicago į Los Angeles, Calif., dabar padavuoja šv. Kazimiero parapijos atostogaujantį varg. muziką Skridulį, Los Angeles, Calif.

× **Dr. Pranas Juodviršis**, medicinos mokslus baigęs Goettingeno universitete (Vokietijoje), neseniai Chicagoje išlaikė valstybinius gydytojo egzaminus.

× **Julius Levanas** ir **Valė Tekorytė** susituokė šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

× **Dipl. teis. P. Stankevičius** su šeima išvyko savaitę atostogų į Kanadą.

× **Kard. Stritch**, o vėliau ir Chicago miesto mēras **Kennedy** šį mėnesį aplankė lietuvių šv. Kazimiero seserų vienuolyną.

PLATINKITE „DRAUGĄ“

× **Šv. Antano parapijos** choras, vadovaujamas muz. A. Mondeikos, Cicero, Ill., liepos 20 d. turėjo išvažiavimą į Marquette paplūdimį, Ind. Choras dėkingas **Povilui Putrimui**, kuris parūpino choristams užkandžius, o kun. **Ign. Albavičius** pristatė kitokias gėrybes.

× **Kun. Ig. Albavičius**, šv. Antano parapijos klebonas, Cicero, Ill., iš rytinių valstybių po LRKSA seiminio poilsio grįžo liepos 19 d.

× **Dr. Palutis** ir **kun. W. Urba**, šv. Antano parapijos vikaras, Cicero, Ill., yra išvykę poilsiu į Kanadą.

× **Dr. Pranas Galinis**, Boston, Mass., dėstąs kalbas augštesnėje mokykloje, vieši pas **Praną Gudą**, Marquette Park, „Draugo“ nuolatinį bendradarbį.

× **Našlaičiams, ligonims** ir kitiems treties lietuviams šelpiti per **Balfą šv. Jurgio** parapijos bažnyčioje praeitą sekmadienį buvo surinkta \$355.51. Parapijos klebonas **pre. B. Urba** maloniai leido tokią rinkliavą bažnyčioje padaryti. Nemažai surinko ir aukų rinkėjos besilankydamos po namus.

× **Dan Varno** postas mieliai sutiko dalyvauti **Sophie Barcus** lietuvių programos klausytojų seime, kuris įvyks liepos 27 d. Liberty Grove.

× **Spaudos kioskas „Mūša“**, kuris veiks **Sophie Barcus** radio klausytojų seime, duos nemokamai po knygą tos dienos klientams.

× **Kun. dr. P. Celičius**, šv. Pranciškaus lietuvių parapijos vikaras, Indiana Harbor, Ind., išvažiavo porai savaitių atostogų į Kanadą aplankyti savo pažįstamus.

× **Balfo 57-tas skyrius** (Rozeland) organizuoja išvažiavimą į **Labdarį** ūkį. Kas norėtų važiuoti, Balfo 57-to skyriaus valdyba kviečia atvykti į Balfo susirinkimą, kuris šaukiamas šį penktadienį 8 val. vak. Visų šventųjų parapijos salėje.

× **Apie 100 Onų** priklauso šv. Kazimiero rėmėjų Bridgeport skyriui. Daugiausiai jų įrašė energinga skyriaus pirmininkė **Ona Kazauskaitė**.

× **W. Matūnas**, lietuvis, buvęs aviatorius, o dabar dirbąs atominės energijos laboratorijoje, nusipirkė lėktuvą ir laisvalaikį skraido Chicago apylinkėse.

× **Šv. Jurgio parapijos** bažnyčioje buvo pakrikštyti šie vaikai: **Kristina-Bernadetta-Stasė Martinkaitė**, **Regina-Ann Jurgilas** ir **Theresa Frances McCarthy**.

× **Louis Baldwin**, lietuvis studentas, vasarą dirba sargybiniu prie maudymosi baseino Armour Square, netoli 33 gatvės.

Trumpai iš visur

— **Grįžo iš „rojus“**. Anglų kareivis **Albert Baker**, praleidęs 4 metus pas komunistus Ryčių Vokietijoje, grįžo į Vakarų Berlyną. Matyt, vyrui nusibodo bolševikiškas „rojus“.

— **Už 684 milijonus dolerių**. JA Valstybės davė užsakymų savo sąjungininkams Europoje pagaminti ginklų ir kitų reikmenų už 684 milijonus dolerių.

— **Katalikų kongresas**. Austrijoje katalikų kongresas, vadinamos katalikų dienos bus rugsėjo 11-14 d.d. Popiežiaus atstovu paskirtas tam kongresui Vienos kardinolas **Innitzer**.

— **Pakeitė**. Anglijos sostinėje paskutinė tramvajų linija pakeista autobusais.

IŠ ARTI IR TOLI

A. J. VALSTYBĖSE

— **Romualdas Bričkus** laimėjo pirmą vietą. Boston Chamber of Commerce (Vaizbos Buto) suruošose saugaus automobilo vairavimo lenktynėse, miesto sode, kuriose dalyvavo Bostono apylinkės viešųjų ir parapijų augštesnių mokyklų atstovai, pirmą vietą laimėjo buvęs tremtinys **Romualdas Bričkus**, 18 m. amžiaus, atstovavęs Boston Technical High School. Iškilmingas jam dovanos įteikimas buvo perduotas per televiziją. Cia jis turėjo pasakyti, kaip jis su tėveliu ir sesute turėjo bėgti iš Lietuvos nuo komunistinio teroro.

— **„Pilot“** apie Lietuvos katalikus. Neseniai Londone paskelbta žinia, kad Lietuvos katalikai šiuo metu turi savo religijos laisvę ir kad Maskvos radijas paskelbė, jog parapijos kunigai turi net automobilius parapijos darbu. Ryšium su ta baisaus melo propaganda Bostono arkidiecezijos organas „Pilot“ paduoda vysk. **Brizgio** pareikšimą apie faktinę Bažnyčios padėtį Lietuvoje ir taip pat priena Vatikano pernykštį pareikšimą, kad visi Lietuvos vyskupai esą likviduoti ir kunigai labai persekiojami.

— **Justinas Matijošaitis**, Philadelphia, Pa., jaunas lietuvis, neseniai čia iš Europos atvykęs sunkiai susirgo. Jis labai nuširdžiai slaugomas savo šeimininkės **Sofijos Bagočienės** ir jos dukrelės **S. Bagočiūtės**. Ligonis turės ilgiau gydytis. Jis yra vienas ir neturi artimųjų.

— **Vitalis ir Marija Žukauskai** birželio 29 d. susilaukė sūnaus, kurį pakrikštys **Antano Vitalio** vardu. Dramos aktorius **Vitalis Žukauskas** birželio pradžioje iš Brooklyn'o persikėlė gyventi į **Bloomington**, Ind., kur vietos universitete studentams dėsto lietuvių kalbos tarmą.

— **Vytautas Stašinskas**, vicekonsulas New Yorke, Colgate universiteto kviečiamas, atstovaus Lietuvą liepos 26-31 d.d. vykstančioje Amerikos užsienio politikos konferencijoje.

— **Anicetas Šimutis**, Lietuvos Gen. Konsulato New Yorke vicekonsulas, grįžo iš atostogų prie savo tiesioginių pareigų.

— **Alf. Mikulskis**, Čiurlionio ansamblio dirigentas, su žmona vyksta pailsėti į Pr. Lapienės vasarvietę Stony Brook.

— **Baigsis autobusų streikas**. Eastern Mass. autobusų kompanijos streikas greit baigsis.

— **Trijų iš Lietuvos** pabėgusių žvejų paveikslą ir aprašymą apie juos išdėjo amerikiečių žurnalas „Eagle“.

— **E. Petrauskienė** yra No. Me. Sanatorijoje, Presque Isle, Maine.

— **Mabel Zapėnaitė** grįžo iš Washington į Bostoną mokytojauti Bostono kolegijoje.

— **Vaikų darželis**, Indiana Harbor, Ind., jau baigiamas įruošti. Statybos darbus atlieka inž. **V. Bičkus**, **S. Juodakis** ir **S. Gerbotavičius**.

— **Atsisveikino**. **Kutkai**, Philadelphia, Pa., išvyksta į St. Charles, Ill.

KANADOJ

— **Jonas Matulionis** iš Hamiltono persikėlė pastoviai gyventi į **Torontą**. Matulionis yra žymus visuomenininkas, sugebąs apjungti visuomeniniame darbe įvairių pažiūrų žmones. Būdamas Hamiltone, jis sėkmingai vadovavo Hamiltono apylinkės lietuvių Bendruomenėi.

VOKIETIJOJ

— **Užkliuvusių lietuvių** bylos. Lankydamasis Frankfurte, Balfio pirmininkas buvo DP komisijoje ir su viršininku p. **Snafely** išsikalbėjo apie eiles užkliuvusių lietuvių bylas. Ypač ilgai aiškinomės dėl sulaukytųjų pagal § 13, (prieš amerikonišką veikimą). Įrodinėjo, kad eilei lietuvių mesti kaltinimai nepagrįsti, neteisingi. Jis pareiškė, kad Saugumo darbas baigtas, jo pakeisti negalima, o DP komisija liepos pabaigoj irgi savo darbus baigia. Atmestų esą 2,000. Veik visi atmestieji yra katalikų ar protestantų tikybos. Atmestųjų sąrašai bus visiems konsulatams išsiuntinėti. USA konsulatuose patyriau, kad konsulai gali bylas patikrinti ir daryti savus sprendimus.

— **Atleisti nuo mokesčio**. Iš registruotų 7,400 bendruomenės narių apie 4,000 yra atleisti nuo mokesčio, būtent apie 2,200 vaikų iki 18 m. amžiaus, apie 800 ligonių, invalidų ir pan., apie 1,000 senelių, daugiavaikių ir ypač nepasiturinčių.

— **Laisvųjų tautų kongresas**. Liepos 18, 19 ir 20 d. Duesseldorfe buvo suorganizuotas labai plačiu mastu laisvųjų tautų kongresas, į kurį buvo atvykę žymiausi Europos ir JAV politikai, mokslininkai ir visuomenininkai.

DID. BRITANIJOJ

— **Aleksandras Kamaitis** ir **Valentinas Gėryba** jau keleri metai sėkmingai studijuoja teologiją **Airijoje** **Maynooth** kunigų seminarijoje. Pirmąsias tris vasaros atostogas juodu praleido pačioje **Airijoje**. Šių metų vasaros atostogas praleisti juodu pakvietė **O. Iškauskaitė**, gyvenanti **Skotijoje**. Čia atostogaudami, juodu turi gerų progų susitikti su savo tautiečiais lietuviams ir prisijūreiti pastoracinio darbo, kurį čia atlieka du lietuvių kunigai. Gražu, kai savi žmonės nepamiršta jaunų studentų, kuriems tikrai malonu pabūvoti ilgesnį laiką su savaisiais.

— **Jaunimo stovykla**, kuri prasidės liepos 27 dieną, lankant Londono įdomesnes vietas, susidomėjimas yra didelis. Daugelis tėvų pasiryžę būtinai pasijūti stovyklą savo vaikus, kad jie sustiprėtų fiziniai ir dvasiniai. Ir patys vaikai intensyviai taupo pinigų, kad ne sudarytų didesnės naštos tėvų biudžetui. Įvairiose lietuvių kolonijose daroma speciali rinkliava neturtingesniųjų vaikų su šelpimui. Tačiau pastebėtina, kad suaugę — tiek vedę, tiek viengungiai, į kuriuos buvo specialiai apeliuota — aukoja labai smulkias sumas, kurios nesudarys efektingesnės pagalbos.

— **Nottinghamo lietuvių „Romuvos“ klubo nariai**, kurių susirinko vos apie 20, liepos 13 d. po lietuviškųjų pamaldų turėjo svarbų susirinkimą. Buvo tariamasi apie pasunkėjusią klubo finansinę padėtį ir svarstyta, kokiū būdu efektingiau pagelbėti klubo nariams ligoniams. Susirinkimui gražiai vadovavo jaunas ir energingas **Rupinskas**, o svarbiausiais reikalais kalbėjo **Mašalaitis** ir **Kudla**. Visais svarbiausiais klausimais buvo gražiai susitarta.

— **Skotijos Lietuvių Taryba** savo paskutinio posėdžio, kuris įvyko liepos 6 d., metu nutarė Vlikiui nusiųsti 200 svarų sterlingų iš Lietuvos gelbėti Fondo. Taip pat buvo nutarta paaukoti darbe įvairių pažiūrų žmones. Būdamas Hamiltone, jis sėkmingai vadovavo Hamiltono apylinkės lietuvių Bendruomenėi.

— **Nottinghamo lietuvių „Romuvos“ klubo nariai**, kurių susirinko vos apie 20, liepos 13 d. po lietuviškųjų pamaldų turėjo svarbų susirinkimą. Buvo tariamasi apie pasunkėjusią klubo finansinę padėtį ir svarstyta, kokiū būdu efektingiau pagelbėti klubo nariams ligoniams. Susirinkimui gražiai vadovavo jaunas ir energingas **Rupinskas**, o svarbiausiais reikalais kalbėjo **Mašalaitis** ir **Kudla**. Visais svarbiausiais klausimais buvo gražiai susitarta.

TARIASI DIXIECRATAI

Senatorių **Olin Johnson**, South Carolina (dešinėje) tarėsi su Georgia delegacijos atstovais praeitą antradienį Demokratų partijos konvencijos salėje.

Chicagoje

Michiganas užlies Chicago?

Mokslininkai pastebėjo, kad Michiganas ir kitų su juo sujungtų ežerų dugnas labai nežymiai, bet vis dėlto juda: šiaurinė dalis kyla, o pietinė smenka žemyn. Dėl to pamažu, bet tikrai, kyla vanduo pietinėje Michigano dalyje. Apskaiciuojama, kad tūkstanties metų laikotarpyje ežeras užliesiąs Chicago, Milwaukee ir Clevelandą. Taip tvirtina vadovaujantis kariuomenės inžinierius pulk. leit. **W. Harris** ir inž. **L. Kirshner**, ežero vandens stebėtojo padėjėjas.

Žinoma, šiais metais Michiganas ties Chicago dėl to vanduo taip pakilęs, kad ypatingai daug vandens subėgo tirpstant sniegui, be to — didžiulius ežerus daug vandens pasiuntė Kanada, nukreipdama čia **Ogoki** upę ir pasiūsdama čia **Ilgojo** ežero vandenis, atlikdama melioracijos darbus, tačiau iš kitos pusės — Michigano pietinė dalis eina gilyn, nes dugnas slenka žemyn ir dėl to **Milwaukės**, **Muskegono**, **Mich.**, **Chicago**, **Clevelando** uos tai darosi gilesni. Inž. **Kirshner** apskaičiuoja, kad Michigano dugnas per šimtmetį nuslenka žemyn viena pėda, ir tas ilgai nūi gresia Chicago užliejimu.

Yale universiteto geologas **R. Flint** pramato, kad nukreipdamas savo vandenis į Chicago pusę, Michiganas ežeras ilgainiui pradės tekėti upe į pietus.

— **Lėktuvas gąsdino koncerto dalyvius**. Praeitą antradienio vakare **Ravinia** parke grojo **Chicago** **Symfoninis** orkestras ir tuo laiku užskrido privatus lėktuvas virš klausytojų galvų, lėktuvas buvo 75 ar 100 pėdų augštumoje. Koncerto dalyviai labai nusigando. Tai jau kokio vaikėzo „šposas“.

— **Neteko didelės vėliavės**. Kalifornijos demokratų delegacija kur tai tarp Kalifornijos ir Chicago neteko didelės Amerikos vėliavos. Buvo visur jieskoma, bet vėliavos dar nerado.

— **Kalbės prezidentas Trumanas**. Chicagoje laukiama prezidento **Trumano** penktadienį. Jis pasakys kalbą Demokratų konvencijoje penktadienio vakare.

ĮVARIASIOS ŽINIOS

Daug karo belaisvių žuvo bolševikų rankose

Šiomis dienomis italų spauda paskelbė kaikiuos davinius apie likimą įvairių tautų karo belaisvių, kurie karo metu pateko į sovietų rankas ir iki šiol nėra sugrąžinti. Šie daviniai patys savyje yra labai iškalingi ir sudaro tik vieną dalį plačių tyrinėjimų, kuriuos vykde specialioji Jungtinių Tautų Organizacijos Komisija, skatindama įvairių kraštų Vyriausybių bei paskirų asmenų.

Iš tyrinėjimų paaiškėja, kad iš daugiau 7 milijonų asmenų, patekusių rusų belaisvėn, tik apie pusę galėjo sugrįžti į savo namus.

Apie 50 proc. šių belaisvių su darė vokiečiai, apie 20 proc. japonai, likusius — rumunai, vengrai, italai, austrai, sumiai, prancūzai, olandai ir ispanai. Apie 3-4 milijonai belaisvių, patekusių į sovietų rankas, yra mirę arba dingę be žinios.

Šie skaičiai labai akivaizdžiai kalba pasauliui apie Rusijos komunistų pažiūras į žmogaus gyvybę.

Komunistai tyčiojasi iš darbininkų

Jungtinių Tautų Komisija galutinai užbaigusi tyrinėjimus apie priverčiamuosius darbus Sovietų Sąjungoj, paskelbė, kad sovietų priverčiamųjų darbų stovyklose yra kalinama 12 milijonų darbininkų: 10 milijonų Sovietų Sąjungoj, 1 milijonas satelinčiuose kraštuose ir 1 milijonas Kinijoje. Tai baisus skaičius — rašo agentūra **SIS**.

Tai nelaimingųjų armija, kurių dauguma buvo pasmerkti šiam begalinės mizerijos gyvenimui be jokio teismo ir dažnai net be jokio kaltinimo.

Ir dar didesniais pasityčiojimais iš jų likimo, komunistai visa tai vadina „politiniu perauklėjimu“.

Daug automobilių

Iš automobilių pramonės centro **Detroito** pranešama, kad šiemet, nepaisant plieno streikų, darbininkų atleidimo, naujiems modeliams prisirengimų ir žaliavų kontrolės, vistiek bus pagaminta 4½ milijono automobilių. Sunkvežimijų bus pasta tyta bent 1,250,000. Reikiama, kad šie 1952 metai bus vieni iš šešių, kai automobilių ir trokų gamyba viršys 5 milijonus vienetų.

Vokiečių radijo transliacijos

Amerikos Balso ir Laisvosios Europos radijų pavyzdžiu ir vak. Vokietijos vyriausybė planuoja pradėti visą eilę transliacijų svetimomis kalbomis. Sumanymo įgyvendinimas reikalauntų apie \$14,000,000, kurių dalį duotų valdžios išlaidos, o kitą pusę sutiko padengti **Ruhro** krašto pramonininkai. Tuo tarpu nėra dar žinoma, kada „Vokietija šaukia“ programos bus pradėtos.

— **Kur vokiečių generolas?** Vokiečių gen. von **Paulus**, patekęs rusų belaisvėn prie **Stalingrado** per antrąjį pasaulinį karą, dabar yra lektoriumi vienoj karo mokykloje **Maskvoje**, bet šiaip jo politinė veikla yra suvaržyta ir nepageidautina.

— **Susitakė su Bažnyčia**. Belgijos socialistų vadas senatorius **Vos** mirė susitakęs su Katalikų Bažnyčia ir priėmė paskutinius Sakramentus. Už jo sielą atnašaujamos šv. Mišiose dalyvavo daug katalikų sekatorių.

Kelionės: lėktuvais, geležinkeliais, autobusais, laivais

SEGHEITI TRAVEL BUREAU, 2451 So. Oakley Avenue, Chicago 8, Illinois. Telefonas **YArds 7-3278** ir **7-3279**. Parūpiname bilietus, viešbučius ir sutvarkome visus su kelione susijusius dalykus. Turime lietuvių skyrių. Pildome afidevitus.

PROGRESS FURNITURE CO.
Chicago's Lietuvių Bendrovės Krautuvė
Teikia mažiausias kainas šiame mieste ant visokių namam reikmenų, nes suglaudę 2-jų krautuvų prekybą I VIENĄ
SU VIENOS KRAUTUVĖS OPERAVIMO ISLAIDOM DARO DVIEJŲ KRAUTUVIŲ PREKYBĄ už daug daug mažesnes kainas
Daugiau kapitalo, daugiau prekių, mažiau rendų, mažiau algų, taksų, šviesos ir kitų išlaidų.
FAKTAS KALBA PATS UŽ SAVE
Chicago ir apylinkių lietuvių darykite sau ir šiai įstaigai gero suprasdami, kad nėra ir negali būti kitos Lietuvių baldų krautuvės Chicagoje, kuri galėtų sumušti „Progress“ kainas. Dėl kiekvieno namam reikmenų pirkimo, visuomet kreipkitės į šią įstaigą.
4181-83 **PROGRESS FURNITURE CO.** Lafayette Archer Ave. 3-3171
Lengvi išsimokėjimai pritaikomi visiems.

MŪSŲ KOLONIJOSE

New York, N. Y.

LOKas priėmė savo vidaus statutą

New Yorke, BALFo centre, liepos 19 įvyko JAV LB Laikiniojo Organizacinio Komiteto posėdis.

Išvykstančiam Europon prof. K. Zalkauskui atsisakius, jau anksčiau korespondenciniu balsavimu vienbalsiai išrinktas jo įpėdinis p. Henrikas Blazas (Bridgeport, Conn.) posėdyje dalyvavo jau sprendžiamuoju balsu.

Adv. A. Lapinskas (Chicagoje), manydamas, kad LOKo narių darbas turi koncentruotis labiau prie L. Bendruomenės centro rytuose, iš LOKo nario pareigų atsisakė. Čia pat posėdyje, vietoje atsisakiusio advokato A. Lapinsko, LOKo nariu vienbalsiai išrinktas dr. M. J. Colney (Waterbury, Conn.).

Posėdyje išrinkti dar keli LOKo narių (šiemis pasiūlius) antrininkai: dr. J. M. Colney antrininku išrinktas dr. Br. Nemickas ir dr. P. Vileišio — J. Valaitis (Waterbury, Conn.). Rūpestingai apsvačiusi priimtas LOKo vidaus statutas, kuris įsigali nuo priėmimo dienos ir kuris bus paskelbtas Bendruomenės Informacijų sekančiame numeryje.

LOKO nariui K. Bielinui referuojant, apsvačiusi kai kurie Bendruomenės finansinės sistemos ir piniginių atsiskaitymų tvarkos nustatymo reikalai. Svarstyti dar keli kiti reikalai.

Vietaj prof. K. Zalkausko LOKo pirmuoju vicepirminku išrinktas dr. M. Colney.

Kitame LOKo posėdyje numatyta nuodugnai įsigilinti į apygardų laikinųjų valdybų sudarymą (šiuo metu iš 12 numatyty apygardų 7 jau turi laikinąsias valdybas) ir į apylinkių organizavimo padėtį.

LOKO sekretoriatas pareiškęs pageidavimą, kad visos apylinkės, kurios to dar nėra padariusios, prisiųstų savo steigiamųjų susirinkimų protokolus ir laikinųjų valdybų narių sąrašus su adresais ir žiniomis, kaip pasiskirstyta pareigomis.

Posėdyje dalyvavo 5 LOKo nariai ir (sprendžiamuoju balsu) 4 antrininkai.

Sekančio LOKo posėdžio laiką nustatys Prezidiumas. O Prezidiumo eilinis posėdis įvyks liepos mėn. 31 d. As.

Indiana Harbor, Ind.

Gerasirdžiai lietuviai

Kazimieras ir Magdalena Paulauskai, 3736 Pulaski Str., East Chicago, Ind. į šį laisvės kraštą yra atvažiavę prieš 40 metų laisvės, laimės ir geresnio gyvenimo įieškoti. Bet K. Paulauskas, kol pasiekė JAV, pirmiausia įieškodamas darbo, buvo sustojęs Belgijoje, vėliau 6 mėnesius dirbo laive ir per tą laiką turėjo progos pažinti jūrų gyvenimą ir pamatyti kitus kraštus. Ne gana to, nuvažiavo laimės įieškoti ir į Pietų Ameriką. Apkeliaavo darbo įieškodamas Braziliją, Argentiną, bet tinkamo darbo ir vietos nuolatim apsigyvenimui nesurado. Iš čia 1909 metais pasuko į Dėla Somo žemę, kame pastoviai įsikūrė ir iki šioliai tebegyvena.

Nors K. Paulauskas būdamas žemaitis ir dargi daug keliavęs, daug matęs ir vargo patyręs, bet sau gyvenimo drauge pasirinko zanavykę, su kuria 1914 metais susituokė. Ne tik kituose kraštuose, bet ir čia iš pradžių dirbo įvairius sunkius ir mažai apmokamus darbus, bet dviem pradėjus dirbti ir taupyti, nek tiek atsiradus santaupų,

kad geresnio rytojaus sulaukus, pradėjo dirbti versle, bet ir čia susidurta su visokiais sunkumais, nepasisekimais ir vargais.

Depresijos metu jie turėjo prarasti vienus namus, kad daugelis jų klientų už paimtas kreditan prekes nebepajėgė užsimokėti. Bet verslo amatas jiems patiko ir iki šiol verčiasi verslu. Savo namuose turi didelę maisto krautuvę.

M. Paulauskienė 1937 metais buvo nuvažiavusi saviškių aplankyti į Lietuvą, kuri tada buvo padariusi didelę pažangą visose srityse.

Vienas ir antras priklauso vietos šv. Pranciškaus lietuvių parapijai, taip pat ir įvairioms organizacijoms, kurias savo darbu ir dosnia ranka gausiai remia ir palaiko. Lietuviška spauda taip pat jiems nesvetima.

Po karo į Vokietiją lietuviams tremtiniais jie pasiuntė už apie 2000 dol. vertės siuntinių, o, be to, darbo ir buto garantijų jų išrašyta 150 šeimų. Siuntiniai buvo siunčiami pažįstamiems ir nepažįstamiems žmonėms, taip pat ir garantijos buvo pasirašomos visiems, kas prašė ir davė apie save reikiamas žinias. Net duota keletams ir piniginių garantijų.

Atvažiavusieji naujakuriai išskėstomis rankomis buvo pasitiktai. Visi buvo priglauti ir padėta jiems įsikurti, surado darbą ir butą. Kelios gausios šeimos iki šiol pas juos tebegyvena, kurioms sunku kur nors kitur surasti butą dėl esamų mažų vaikų.

Paulaukai atskvietais naujakuriais esą patenkinti, jokių sunkumų ir nesuipratimų neturi, visi yra nuosirdūs ir dėkingi. Dauguma iš jų ir dabar dar užžina ne tik pirkti, bet ir šiaip pasidalinti mintimis su savo geradariais.

Jonas Ervydis

Decatur, Ill.

4 metų lietuvių išgarsino Lietuvos vardą

Decature, Ill., gyvena mūsų naujas ateivis dr. Jonas Sadauskas su šeima. Siame užmirstame mieste, kur nėra nei senųjų, nei naujųjų mūsų ateivių, Lietuvos vardą išgarsino Sadauskų 4 ir pusės metų dukrelė Asta. Jinai groja akordeonu ir laimėjo pirmą vietą muzikos konkurse. Varžybose dalyvavo apie 40 asmenų, senų ir jaunų.

Astos Sadauskaitės muzikų komisija nelabai norėjo leisti dalyvauti varžybose, nes jinai buvo jauniausia ir jos turimas akordeonas buvo lygus su ja. Bet visa publika buvo nustebinta, kada mažametė Asta nuosta biai gražiai pagrojo valsą "Blue Bird". Rankų plojimo audra karštai sveikino mūsų mažametę Astą.

Dar karštesnių sveikinimų ji susilaukė, kada muzikų komisija ją atsivedė į sceną ir įteikė jai naują 100 dol. vertės akordeoną, kaipo laimėjusiai pirmąją vietą muzikos varžybose.

Muzikas teisėjas papasakojo, kad laimėjusi pirmą premiją yra Lietuvos DP, prieš du metus atvykus į šį kraštą ir išreiškė nusistebėjimą mažametės Astos sugebėjimu puikiai groti akordeonu.

Z. Kasulynas

Išsiverk skaueme, o tada ryžtingai griebkis darbo: ko sąžanos nenuplaus, tai praktiškai išgelbės. — Geibel

KLAUSYKITE LITHUANIAN MELODIES
STOTT'S WPAK BANGA 1956 KIL
Kiekvieną sekmad. 3:00—3:30
(Detroit laikis)

REIKALAIŠIŲ PIRKIMŲ
15756 Lesure Ave.
Detroit 27, Michigan
Tel. B'roadway 3-2224

KULTŪRINĖ VEIKLA

Pavasariop atkūtęs Detroito lietuvių kultūrinis veikimas ne nutruko ir karštai vasarai įpusėjus.

Šiuo metu gal daugiau ruošiamasi, bet vienok veikiama taip, kad plačiau nugirdus reikia ir spaudoje pasidalinti išgirstomis žiniomis.

Detroito savistoviai veikia Lietuvos Dramos kolektyvas "Alka" susipietęs eilę nuosirdžių darbuotojų, rudens sezoną numatoma ganėtinai veikliai praleisti.

Aną dieną šnektelėjus su grupe kolektyvo narių, kurių tarpe buvo ir režisoriaus J. Pusdėšnis, teko patirti, kad jau nuo spalio mėnesio pirmojo savaitinio darbo vaisiai pradės rodytis viešai.

Rudens sezono pradžia detroitičiams pateiks malonią staigmeną. Susitarus su Lietuvos Teatru Chicagoje, spalio 4 d. Detroito pasirodys J. Blekaičio režisuota O'Neillio "Anna Christie". Spektaklis įvyks lietuviams žinomoje Ukranian National Temple salėje, Martin St.

GERAI KALBEJO

Senatorius Paul H. Douglas praeitą pirmadienį Demokratų partijos konvencijoje pasakė įdomią kalbą. (INS)

Savaitei praėjus, rampos švieson išves naujai rašomą V. Alan to veikalą. Minimo veikalo premjera įvyks Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos minėjime.

To pačio mėnesio 28 d. detroitičiams bus proga pamatyti neužmirštamąją J. Vilkutaičio - Keturakio komedią "Amerika Pirtyje". Pastarasis veikalas bus statomas Balfo Detroito skyriaus parengime.

Kaip matome, spalio mėnuo "Alkai" bus tikrai darbingas. Veikli sezono pradžia bus teisiama ir vėlesniu laiku. Numatytas yra ir antrasis Lietuvių Teatro Chicagoje pasirodymas. Tada išvysime St. Pilkos Chicagoje naujai pastatytą P. Vaičiūno veikalą "Naujieji žmonės".

Tai dar neviskas. Būtina suminėti, jog dar šiais metais busime liudininkais dar vieno didsnio masto sceninio įvykio. Šiam įvykiui, kuris bus atžymėtas Sudermanno 4 veiksmų dramos "Garbė" premjera, jau ruošiamasi.

Greitai prasidės repeticijos, o rudens baigmėje matysime įdėto triušo pasėkmes.

P. PTR.

49 gali mokytis toliau, sprendimo laukia dar 66

Vasario 16 Gimnazijos mokinių vasaros atostogos baigiasi rugpjūčio 12. Visi 115 mokinių išsiskirstė ty atostogų su viltimi, kad vėl galės grįžti atgal. Bet paskirų mokinių rėmėjų būreliai mokslą užtikrino dar tik 49 mokiniams. Per šias tris savaites, iki atostogų pabaigos, tikimės pasaulio lietuviai ištars savo sprendimą ir likusiams dar be globėjų mokiniams.

Nei PLB Vokietijos Krašto Valdybos memorandumai, nei Vasario 16 Gimnazijos Vadovybės prašymai nerado atgarsio iki šiol nė vienoje pasaulio lietuvių organizacijoje, o juo labiau kurčios liko mūsų prašymams kitataučių įstaigos ir organizacijos, nes atsisakė suteikti piniginių subsidijų, o kitos visiškai neatsiliepė.

Bet atsirado užjūriuose 900 tautiečių, kurie ištard: paskutiniam lietuvių tremties jauniui mes padėsime kovoti už savo gimtosios kalbos ir Tėvynės meilės išlaikymą, mūsų pavyzdžiu paseks kiti, ir užtikrinsime Vasario 16 Gimnazijos egzistenciją! Tie 900 tautiečių ryžosi apmokėti gimnazijai 49 mokinių išlaikymą, o savo jautriuose laiškuose ragina mus laikytis ir neprarasti vilties, kad ir likusiems mokiniams atsiras nauji globėjų būreliai.

Ne vien būreliai. Yra atskirų asmenų, mūsų brangių tautiečių, kurie vieni iš savo kuklaus uždarbio apsiėmė išlaikyti po vieną mokinį. Štai vieno tokio tautiečio, iš Anglijos, laiško ištrauka:

"Nors aš nežažin kiek uždirbu, bet atjausdamas: Jūsų gimnazijos sunkią būklę, nutariau paimti į savo piniginę globą Jūsų gimnazijos vieną mokinį.

Kaip laikraštyje radau parašytą, kad išlaikymas kainuoja 20 dol. į mėnesį, tai išėitų 7 svarai mėnesiui. Aš į savaitę gaunu 5 sv. 15 šil., be to, dar turiu kitų įsipareigojimų..."

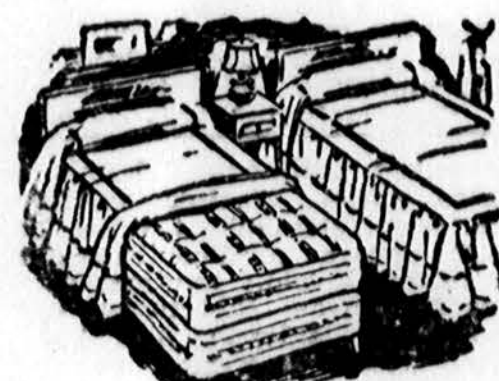
Fusantros savaitės uždarbį aukoja kas mėnuo Vasario 16 Gimnazijai, vienam mokiniui išlaikyti, ir prašo:

"...mano pilno adreso neskelbti niekur, tiktai galite paminėti, kad iš Anglijos". Tai jaudin-

Išpardavimas su 20% Nuolaida

Tiktai ribotam laikui

Mes parduodame visas mūsų aukštos rūšies prekes—baldus, kilimus, gazo krosnis ir visus gerai žinomų gamybų matracus ir spiruokles — su dideliais sutauptymais. Pirkite dabar ir sutaupykite.

Pirmad. ir Ketvirtad. atdara iki 9:30 val. vakaro

Southwest Furniture Company

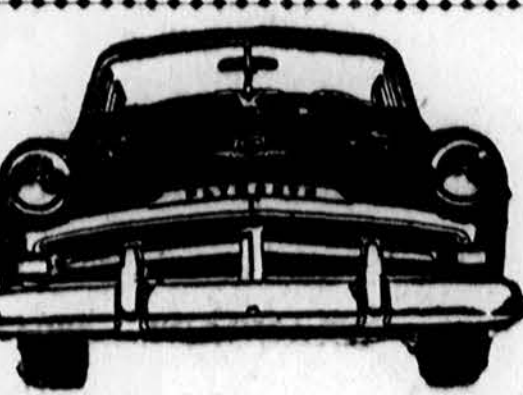
6200 South Western Ave., priešais Sear's krautuvę
Lengvos išmokėjimo sąlygos tiesiogiai be jokios kredito įstaigos

SIUVAMŲ MAŠINŲ KRAUTUVĖ

ARCHER SEWING CENTER

4170 SOUTH ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILL.
Tel. BISHOP 7-1045

parduoda, taisy bei lėčia visų rūšių SIUVAMAS MASINAS ir RASOMASIAS MASINELES. Didelis pasirinkimas senų ir naujų. Paimam ir pristatom. Vykstame į provinciją iki 100 mylių už Chicago demonstravimui. Geros išsiimokėjimo sąlygos — tik 10% įmokant. Skambinkite Bishop 7-1045 arba atsilankykite asmeniškai.

1952
NAUJI PLYMOUTH'AI
Pristatomi už \$1,683.00
Su visais takšais

važiuokite 1952 m.
CHRYSLER'IU su 180
arklių jėgos motoru

100 NAUDOTŲ AUTOMOBILIŲ, KAIP NAUJŲ UZ ZEMAS KAINAS
Lengvos išmokėjimo sąlygos. Teisingas nemokamas patarnavimas leidimams ir apraudai.

Balzėkas Motor Sales, Inc.

4030 ARCHER AVE., CHICAGO 32, ILL.

Telef. Virginia 7-1515

kl. mok Valtrautą Kalvelytę — nuo 1.7.1952.

Taigi 49 mokiniai džiaugiasi, kad jų tolimesnis mokslas užtikrintas. 66 mokiniai dar be globėjų. Bet mus padrasina besisteigiantieji nauji rėmėjų būreliai ir jų atsiunčiami laišakai. Vienas iš čia spausdinamų asatonių rėmėjų būrelių rašo mums:

"Turėkite vilties, atsiras jautrių tautiečių, ir gimnazijos neteks uždaryti. Paskatinkite savo asmeniškus draugus ir pažįstamus, esančius JAV ir kitur išemigravusius, verbuoti tokias grupes. Spaudos balsas paskatins veiklesniusius. Bet prie aptingusių ir nerangių reikia prieiti jau tiesiog per žmogų, kuris argumentų suras ir išjudins".

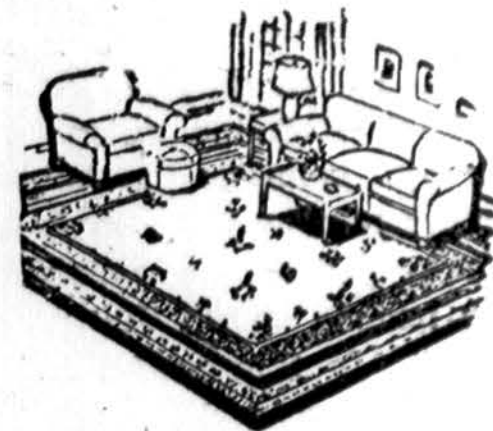
Tie 900 tautiečių, 49 būreliuose susisipietę, įrodė, kad dar daugelio mūsų tautiečių širdys yra palankios mūsų jaunimui, trokštančiam eiti Lietuvos keliu. Todėl Vasario 16 Gimnazija su pasitikėjimu žiūri į ateitį.

Tariame nuosirdų dėkui visiems rėmėjams, prašome visus lietuvius imtis privačios iniciatyvos organizuoti rėmėjų būrelius, kad visas mūsų jaunimas be abejonės galėtų ruoštis grįžti į laisvą Lietuvą, apsišar-

vavę mokslu ir Tėvynės meile! Mūsų adresas: An das Litauische Gymnasium, (23) Diepholz — Flugplatz, Block Nr. 7, Germany.

Vasario 16 Gimnazija

DETROIT, MICH.
Namas pardavimui, 6760 Regular Ave. 8 kamb., 4 mieg. Vandenių apšildomas. 2 karų garažas. Nuo 1 d. rugp. bus tuščias. Galima pirkti su \$2,500 įnešimu. Sautite vakare: VI 3-3237.

Užsisakykite baldus tiesiai iš lietuvių dirbtuvės

Paš mus galite nusipirkti įvairių rūšių baldus, namų reikmenis: baldus, namų reikmenis: salono setus, miegamųjų setus ir kitus baldus.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.

Sav. JUOZAS KAZIKAITIS
4140 Archer Avenue
Tel. Lafayette 3-3516

Prieš įsigydami baldus patikrinkite paš mus, gal jums bus ekonomiškaiau užsakyti tiesiai iš mūsų dirbtuvės. Nesidžiaujate, galėtume duoti ir kreditą.

"Mes Radome Geriausią Vietą TAUPYMU!"

TAIP SAKO suvirš 10,000 taupytojų, kurie pasirinko District Savings bendrovę... Kur kiekviena sąskaita yra apdrausta iki \$10,000.00. ir kur sutaupos neša aukštą dividendą...

District Savings
and Loan Association
3236 S. Halsted St., Chicago 8

HILLVIEW Resort

Mūsų vasarvietė pasižymėjusi geru maistu!

- Patogus viešbutis ir nameliai
- Gražios pievos
- Teniso aikštės
- Jodinėjimas
- Roller Skating Rink
- Golfas
- Žvejyba
- Daug kitų pramogų.

Savo patogumui rezervuokite vietas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės telefonu į Bernice's Beauty Shoppe, Yards 7-2771 arba tel. Benton Harbor 9248.

Važiukite: U.S. 12 iki Benton Harbor, tada 7½ mylias Route U.S. 31 iki White Way.

Laukiame,
MR. & MRS. STANLEY SIEMINIS

UŽTIKRINTA APSAUGA PLIUS NAUDINGI ATGAVIMAI!

Nauji taupytojai yra mielai noru priimami. Jūs galite atidaryti taupymo sąskaitą dabar iki liepos 1-mos d. be praradimo dividendų. Dividentai kas pusė metų! Daug patarnavimų įskaitant paskolos namų pirkimui; žema kaina — skubus patarnavimas — ilgi išsiimokėjimai.

CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1542 Halsted Str. Chicago Heights, Ill.